
INFORME SOBRE EL FUNCIONAMENT DELS
CONSELLS ESCOLARS DELS CENTRES DOCENTS DE
LA CIUTAT DE BARCELONA

Curs 2009 - 2010

Consell Escolar
Municipal
de Barcelona

Secretaria del
Consell Escolar Municipal de Barcelona

Maig 2011

Índex

	Pàgina
INTRODUCCIÓ	7
Capítol 0. La resposta dels consells escolars dels centres	9
1. Les funcions del/la representant municipal	11
2. La coordinació de la tasca de la representació municipal en els consells escolars dels centres docents	13
3. Característiques i procedència de la representació municipal	15
4. Les relacions de la representació municipal i els consells escolars de centre	17
5. Evolució sobre els aspectes concrets del treball dels i les representants municipals als consells escolars	18
CENTRES DOCENTS PÚBLICS	19
Presentació	20
Fitxa tècnica	21
Capítol I. Els consells escolars en la seva funció reguladora del marc educatiu dels centres docents públics	22
1. L'aprovació dels documents reguladors dels centres docents: Projectes educatiu, Reglament de Règim intern, Pla anual i Pressupost	22
2. Els consells escolars: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa	25
Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres docents públics	31
1. La dinàmica de funcionament dels consells escolar	31
1.1. Definició d'un Pla de treball concret	31
1.2. Presa de decisions, seguiment i valoració de resultats	34

1.3. Publicitat dels acords presos	35
1.4. El clima de treball als consells escolars	37
1.5. Participació de l'alumnat i del sector de mares i pares	38
2. Evolució comparativa de la dinàmica i el funcionament dels consells escolars	39
3. Els consells escolars i la gestió de serveis	41
Capítol III. Temes tractats pels consells escolars dels centres.....	44
Capítol IV. Les característiques dels consells escolars	47
Resum de les dades	49

CENTRES DOCENTS PRIVATS CONCERTATS	53
Presentació	54
Fitxa tècnica.....	55
Capítol I. Els consells escolars en la seva funció reguladora del marc educatiu dels centres docents privats concertats	56
1. L'aprovació dels documents reguladors dels centres docents: Projectes educatiu, Reglament de Règim intern, Pla anual i Pressupost	56
2. Els consells escolars: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa	59
Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres privats concertats	66
1. La dinàmica de funcionament dels consells escolar	66
1.1. Definició d'un Pla de treball concret	67
1.2. Presa de decisions, seguiment i valoració de resultats	69
1.3. Publicitat dels acords presos	70
1.4. El clima de treball als consells escolars	72
1.5. Participació de l'alumnat i del sector de mares i pares	73
Capítol III. Temes tractats pels consells escolars dels centres.....	75
Capítol IV. Les característiques dels consells escolars	78
Resum de les dades	80

ESCOLES BRESSOL MUNICIPALS I LLARS D'INFANTS PÚBLIQUES.....	83
Presentació	84
Fitxa tècnica.....	85
Capítol I. Els consells de participació en la seva funció reguladora del marc educatiu de les escoles bressol municipals i llars d'infants públiques	86
1. L'aprovació dels documents reguladors: Projectes educatiu, Reglament de Règim intern, Pla anual, Pressupost i Memòria anual	86
2. Els consells de participació: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa	88
Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells de participació de les escoles bressol municipals i llars d'infants públiques.....	91
1. La dinàmica de funcionament dels consells de participació	91
Capítol III. Temes prioritaris tractats pels consells de participació	95
Capítol IV. Les característiques dels consells de participació	97
Resum de les dades	98

INTRODUCCIÓ

A continuació trobareu l'informe sobre el funcionament dels consells escolars dels centres docents de la ciutat de Barcelona per al curs 2009-2010 que ha elaborat la secretaria del Consell Escolar Municipal.

L'informe ha estat elaborat amb la informació recollida a través dels i les representants municipals, que han contestat unes fitxes-resum del curs amb preguntes sobre el funcionament dels consells.

El primer informe de funcionament dels consells escolars de centres públics del curs 1990-1991 va ser elaborat per la secretaria amb la informació facilitada pels representants municipals. L'informe que ara es presenta correspon al catorzè informe dels consells escolars dels centres públics. El curs 2001-2002 es va elaborar el primer informe de funcionament dels consells escolars de centres privats concertats, amb la col·laboració dels titulars dels centres, que van facilitar la informació. Aquest nou informe, correspon al quart informe de funcionament dels consells escolars dels centres privats concertats.

En aquesta ocasió la informació recollida en les fitxes-resum del curs han estat complimentades pels representants municipals ja que la Llei Orgànica d'Educació de 2006 va incorporar al representant municipal com un membre més dels consells escolars dels centres concertats.

L'informe incorpora també, per primer vegada, un apartat sobre el funcionament dels consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques, que es van constituir durant el novembre de 2008 en aplicació del Reglament de constitució dels consells de participació de les escoles bressol municipals i llars d'infants públiques de la ciutat de Barcelona.

Així, per primer cop s'edita un informe global del funcionament dels consells escolars dels centres docents de la ciutat, en el marc de la Llei d'Educació de Catalunya que defineix el Servei d'Educació de Catalunya pel servei conformat pels centres públics i pels centres privats sostinguts amb fons públics.

Aquest informe forma part del seguiment de la participació en els sistema educatiu no universitari de la ciutat que es fa des de la secretaria del Consell Escolar Municipal de Barcelona, especialment dels òrgans de participació en el govern dels centres, peces

bàsiques de la vida escolar que, malgrat les dificultats, formen una xarxa imprescindible per les sessions realitzades, el nombre i la diversitat de persones implicades i el vincle directe en l'educació de Barcelona.

Capítol 0. La representació municipal als consells escolars dels centres docents

Els consells escolars dels centres docents i de les llars d'infants públiques són l'òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern dels centres i l'organisme responsable de la programació, seguiment i avaluació de les seves activitats.

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació estableix la composició dels consells escolars dels centres docents públics i modifica la Llei Orgànica 8/1985 del Dret a l'Educació en referència a la composició dels consells escolars dels centres privats concertats. En ambdós consells de centre, fixa entre els seus membres "un regidor o representant de l'ajuntament del terme municipal on estigui ubicat el centre" amb la funció bàsica de promoure la relació entre la programació dels centres i l'entorn local en què aquests desenvolupen la seva tasca educativa.

Les funcions del consell escolar de centre i la seva composició han estat recollits també per la Llei 12/2009, d'Educació de Catalunya.

El Decret 282/2006 de 4 de juliol del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya, pel qual es regulen el primer cicle d'educació infantil i els requisits dels centres, crea el consell de participació de les llars públiques (Art. 18) i en la seva composició estableix la presència d'un representant de l'ajuntament on s'ubica la llar d'infants.

D'acord amb aquest decret es signa el conveni de 20 de novembre de 2006 entre el Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona, per l'assumpció de les competències delegades per part de l'Ajuntament, relacionades amb els consells de participació de les llars d'infants públiques (Decret d'Alcaldia de 21 de desembre de 2006). En aquest marc, es formalitza el Reglament de constitució dels consells de participació a les escoles bressol municipals i llars d'infants públiques de Barcelona (BOP 103 de 29 d'abril de 2008). Aquest reglament fixa també entre els membres del consell de participació la presència del/la representant municipal.

Atesa la singularitat de la ciutat de Barcelona i la impossibilitat de que els regidors/es puguin ser presents als consells escolars dels centres docents de la ciutat, la representació municipal ha estat delegada en personal tècnic de l'Ajuntament que voluntàriament ha mostrat la seva disposició a realitzar aquesta tasca.

1. Les funcions del/la representant municipal

El/la representant municipal és un membre més del consell escolar de centre amb veu i vot i, com a tal, pot intervenir en tots els àmbits de competències i funcions del consell escolar, prioritzant sempre el suport a l'entesa i bon funcionament entre els diferents sectors de la comunitat educativa del centre. Les principals funcions a desenvolupar com a representant municipal són:

- Exercir la representació institucional amb el millor grau de formació i d'informació possible sobre les diferents temàtiques que afecten al centre, en funció dels nivells educatius que s'imparteixen, i de l'entorn sociocultural on aquest està ubicat.
- Interpretar i utilitzar correctament els preceptes legals que regulen les actuacions professionals, administratives i de participació.
- Donar suport al correcte funcionament del consell escolar com a òrgan de participació de la comunitat educativa en la gestió del centre i participar, si escau, en les comissions de treball corresponents.
- Tenir un adequat coneixement del centre i dels seus documents bàsics: Projecte Educatiu, projecte curricular, reglament de règim intern, pla anual, carta de compromís educatiu, programa d'activitats extraescolars i pla estratègic i/o projectes d'innovació educativa si en té.
- És convenient conèixer i establir contacte periòdic amb les associacions d'alumnat i de mares i pares.
- Promoure la participació de tots els sectors del consell escolar, i la bona comunicació entre ells aportant-hi els coneixements tècnics i la dinàmica de grup per tal de facilitar la planificació, la gestió del centre i, en general, el consens per a la presa de decisions.
- Estar al corrent de les situacions que es plantegen, establint contacte habitual amb la direcció del centre i amb l'AMPA i assistir en la mesura del possible als actes o celebracions del centre.

- Conèixer de manera anticipada l'ordre del dia de les reunions per tal de poder preparar els temes i poder-se assessorar al respecte i fer el seguiment dels acords.
- Procurar en els centres d'educació secundària garantir un punt de l'ordre del dia per intervencions de la representació de l'alumnat.
- Donar difusió i impulsar la participació en els programes educatius de l'IMEB i del Districte.
- Donar difusió i impulsar el contacte i col·laboració amb el Consell Escolar Municipal de districte.

2. La coordinació de la tasca de la representació municipal en els consells escolars dels centres docents

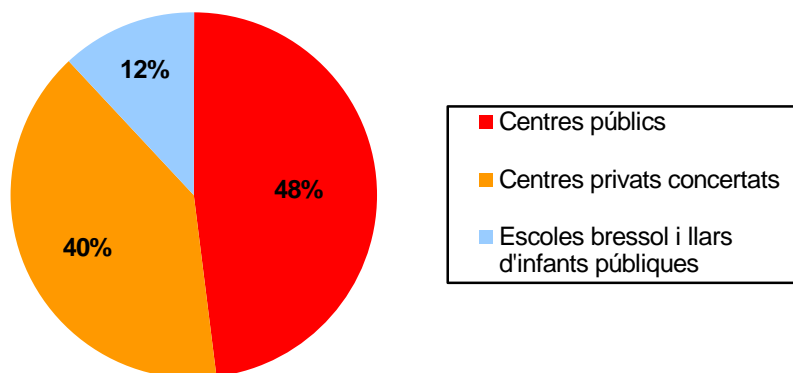
Les secretaries del Consell Escolar Municipal de Barcelona i dels deu Consells Escolars Municipals de districte són les responsables de la coordinació, gestió i avaluació de la tasca que desenvolupen els representants municipals. Així mateix, són els òrgans responsables de facilitar la formació i la informació suficient perquè els representants municipals puguin desenvolupar les seves funcions.

Quadre 1. Consells escolars¹ per tipologia de centres i districtes. Curs 2009-2010.

DISTRICTES	CENTRES PÚBLICS	CENTRES PRIVATS CONCERTATS	ESCOLES BRESSOL I LLARS D'INFANTS PÚBLIQUES
CIUTAT VELLA	26	13	7
L'EIXAMPLE	23	36	5
SANTS - MONTJUÏC	34	19	10
LES CORTS	10	14	3
SARRIÀ - S.GERVASI	14	47	4
GRÀCIA	18	16	4
HORTA - GUINARDÓ	33	23	10
NOU BARRIS	41	19	10
SANT ANDREU	28	19	7
SANT MARTÍ	47	20	8
TOTAL - BCN	274	226	68

¹ Consells escolars amb representant municipal.

Gràfic 1. Distribució dels CEC de Barcelona per tipologia de centre.

Quadre 2. Distribució dels RRMM² per tipologia de centres i districtes. Curs 2009-2010.

DISTRICTES	CENTRES PÚBLICS	CENTRES PRIVATS CONCERTATS	ESCOLES BRESSOL I LLARS D'INFANTS PÚBLIQUES
CIUTAT VELLA	15	11	7
L'EIXAMPLE	20	20	4
SANTS - MONTJUÏC	21	15	10
LES CORTS	9	9	3
SARRIÀ - S.GERVASI	12	24	4
GRÀCIA	14	10	4
HORTA - GUINARDÓ	23	21	10
NOU BARRIS	25	18	10
SANT ANDREU	19	14	7
SANT MARTÍ	27	16	8
TOTAL - BCN	185	158	67

² El total de RRMM no és la suma dels corresponents als centres públics més els concertats, en tant que un mateix RM pot ser-ho, indistintament, d'un centre públic i/o concertat, fins a un màxim de 3 centres.

3. Característiques i procedència de la representació municipal

L' Ajuntament de Barcelona disposa el curs 2009-2010 de 199 persones que el representen en els consells escolars dels centres docents de la ciutat (185 RRMM a centres públics, 158 a centres concertats i 67 a escoles bressol i llars d'infants públiques). L'Ajuntament participa així en la vida quotidiana dels centres escolars conjuntament amb els diferents sectors de la comunitat educativa també presents en els consells escolars.

Segons mostra el quadre 3, segueix sent majoritària la procedència dels àmbits dels serveis personals dels i les representants municipals encara que continua sent significativa la representació dels altres sectors de l'administració municipal.

Quadre 3. Procedència dels RRMM per àmbits municipals. Curs 2009-2010.

	RRMM
DISTRICTES	68
AMBIT EDUCATIU ³	52
AMBIT SERVEIS PERSONALS ⁴	54
ALTRES ÀMBITS ⁵	19
ALTRES ORGANISMES ⁶	6
TOTAL	199

³ Integrat per l'IMEB i el Consorci d'Educació

⁴ Integrat per Educació, Cultura i Benestar; Acció Social i Ciutadania; Agència de la Salut Pública , ICUB; IMAS; AMPD; IMSSB i Institut Barcelona Esports.

⁵ Integrat per Serveis generals; Urbanisme i Infraestructures; Prevenció, Seguretat i Mobilitat i Promoció Econòmica.

⁶ Integrat pel Consorci de les Drassanes, La Sagrera, T.A.V.; Foment de Ciutat Vella i altres.

Quadre 4. Evolució dels i les representants municipals en relació a la docència.

CURS	DOCENT		NO DOCENT		TOTAL
	TOTAL	%	TOTAL	%	RRMM
92-93	66	48,50	70	51,5	136
94-95	61	46,90	69	53,1	130
96-97	61	46,20	71	53,8	132
98-99	53	40,00	79	60	132
99-00	49	38,00	80	62	129
01-02	24	18,00	110	82	134
03-04	24	18,00	112	82	136
05-06	24	18,00	109	82	133
09-10	17	8,55	182	91,45	199

4. Les relacions de la representació municipal i els consells escolars de centre

El quadre 5 mostra la percepció dels representants municipals en relació al clima de treball que han pogut establir amb els consells escolars dels centres. En aquest sentit, les escoles bressol i les llars d'infants són els centres que mostren uns percentatges més alts pel que fa al clima receptiu en relació a les propostes que realitzen els RRMM (86%) i en quant a l'actitud de col·laboració positiva que mantenen amb l'equip directiu (89%). Per altra banda, els centres docents públics presenten uns percentatges similars, a un 84% dels centres el clima de treball valorat pels RRMM és positiu i a un 88% hi ha col·laboració amb l'equip directiu. Finalment, als centres privats concertats el clima receptiu (71%) i de col·laboració (81%) es dona en menor mesura segons la valoració dels representants municipals de cada centre.

Quadre 5. Clima de treball i tipus de relació establerts per la representació municipal als CEC. Curs 2009-2010.

Tipus de centres	La representació municipal ha establert un marc de col·laboració amb els equips directius	Els CEC tenen un clima receptiu a les propostes de la representació municipal
Centres docents públics	88%	84%
Centres docents privats concertats	81%	71%
Escoles bressol municipals i llars d'infants públiques	89%	86%

5. Evolució sobre els aspectes concrets de treball dels i les representants municipals als consells escolars

El quadre 6 mostra l'evolució del clima de treball dels i de les representants municipals als consells escolars dels centres docents públics⁷.

Entre el curs 2005-06 i el curs 2009-10 s'ha donat una baixada de 3 punts en quant a la col·laboració amb els equips directius mentre que la valoració d'un clima receptiu s'ha incrementat un punt.

Quadre 6. Evolució del clima de treball i tipus de relació establert per la representació municipal als CEC dels centres docents públics.

	90-91	92-93	94-5	96-97	97-98	98-99	99-00	2001-02	2003-04	2005-06	2009-10
La representació municipal ha establert un marc de col·laboració amb els equips directius	80%	89%	91%	84%	91%	92%	89%	90%	88%	87%	84%
Els CEC tenen un clima receptiu a les propostes de la representació municipal	73%	84%	86%	82%	86%	87%	87%	83%	88%	87%	88%

⁷ No es disposen dades d'evolució dels centres docents privats concertats ni de les escoles bressol municipals i llars d'infants públiques.

**FUNCIONAMENT DELS CONSELLS ESCOLARS DELS
CENTRES DOCENTS PÚBLICS**

Presentació

Es presenta el catorzè informe sobre el funcionament dels consells escolars dels centres docents públics de la ciutat de Barcelona que ha elaborat la secretaria del Consell Escolar Municipal.

És un informe que fa referència al curs 2009-2010. La informació ha estat recollida a través d'una fitxa resum elaborada per la Comissió de Participació del Consell Escolar Municipal de Barcelona i complimentada pels representants municipals.

Pel que fa a les respostes obtingudes, s'han enviat 274 qüestionaris, dels quals, se n'han retornat el 100%. La resposta obtinguda està 9 punts per sobre del nivell de resposta obtinguda al 13è informe (91%) corresponent al curs 2005-2006.

Fitxa Tècnica

Nombre de centres docents públics amb representant municipals al Consell Escolar: 274
Nombre de persones susceptibles de participar als 274 consells escolars: 4.524 (aprox.)
Nombre de qüestionaris retornats: 274
Percentatge sobre el total: 100%

Distribució per nivells educatius de les fitxes respostes:

Primària	169
Secundària	70
Adults	11
E. Especial	7
Altres centres	17
Total	274

Les dades que es presenten han estat treballades de forma global a nivell de ciutat i per nivells educatius.

Capítol I. Els consells escolars en la seva funció reguladora del marc educatiu dels centres docents públics

1. Els documents reguladors dels centres docents: El Projecte educatiu, el Reglament de règim intern, el Pla anual i el Pressupost

Projecte educatiu

“El projecte educatiu del centre ha de recollir els valors, els objectius i les prioritats d’actuació. Així mateix, ha d’incorporar la concreció dels currículums establerts per l’Administració educativa que correspon fixar i aprovar al claustre, com també el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l’educació en valors i altres ensenyaments”⁸.

Un percentatge molt alt dels consells escolars dels centres tenen aprovat el Projecte educatiu del centre⁹. A nivell global de ciutat, un 89% dels centres tenen aprovat aquest document, un percentatge dos punts inferior que en l’anterior informe corresponent al curs 2005-06 (91%).

Per nivells educatius, tenen aprovat el Projecte educatiu un 91% dels consells escolars de Primària, el 87% de Secundària, el 100% de formació d’Adults, el 86% d’Educació Especial i el 76% dels Altres centres.

Reglament de règim intern

En quant al Reglament de règim intern¹⁰ el tenen aprovat un 84% dels centres docents públics de Barcelona. Per nivells educatius, l’han aprovat el total dels centres d’Educació Especial, el 87% dels de Secundària, el 83% dels de Primària, el 82% dels centres d’Adults i el 76% dels Altres centres.

⁸ LOE article 121.

⁹ Aquest document és de caràcter obligatori i per tots els tipus de centres i estan subjectes a l’aplicació del desplegament de la LEC (Llei d’Educació de Catalunya).

¹⁰ El Decret d’autonomia de centres va ser aprovat amb posterioritat a la recollida de les fitxes resum del curs 2009-2010, que preveu normes d’ordenació i funcionament i un desplegament.

Pla anual

A nivell de ciutat, el 96% dels centres públics han aprovat el Pla anual del centre. Per nivells educatius l'han aprovat el 100% dels centres de formació d'Adults, el 97% dels de Primària, el 94% dels de Secundària i d'Altres centres i el 86% dels d'Educació Especial.

Pressupost

El pressupost del centre s'ha aprovat en un 99% dels consells escolars dels centres públics de la ciutat, pujant tres punts respecte el percentatge de l'informe anterior (curs 2005-06). El total dels centres d'Adults, d'Educació Especial i d'Altres centres han aprovat el pressupost, els de Secundària ho han fet en un 99% i els de Primària en un 98%.

Pel que fa a la vigència d'algun pla estratègic, innovació o autonomia, poc més de la meitat dels centres de Barcelona disposen d'aquest tipus de documents (56%) sent els centres de Secundària els que presenten un percentatge més elevat (69%), seguits dels d'Educació Especial (57%), Primària (53%), Altres (47%) i Adults (36%).

Finalment, s'ha preguntat si l'equip directiu en general facilita la informació bàsica en relació als temes anteriors, si justifica les propostes i si incorpora els suggeriments que fa el Consell i un 93% dels centres públics de Barcelona han contestat afirmativament.

Quadre 2. Aprovació de documents del centre per nivells educatius.

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost	Pla Estratègic, Innovació, Autonomia
Primària	91%	83%	97%	98%	53%
Secundària	87%	87%	94%	99%	69%
Adults	100%	82%	100%	100%	36%
E. Especial	86%	100%	86%	100%	57%
Altres	76%	71%	94%	100%	47%
TOTAL	89%	84%	96%	99%	56%

2. Els consells escolars: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa

Els consells escolars dels centres són espais d'intercanvi, comunicació i debat on els representants dels diferents sectors es troben per posar en comú problemàtiques, reptes i prendre decisions sobre temes educatius o d'organització del centre.

Aquesta posada en comú es realitza a partir de la celebració de reunions o sessions el nombre de les quals pot variar depenent del propi funcionament del centre i de les temàtiques que vagin sorgint al llarg del curs.

Així, durant el curs 2009-2010 els 274 consells escolars dels centres que han respost el qüestionari han realitzat un total de 1.206 reunions.

Segons la normativa vigent, "el consell escolar del centre es reuneix preceptivament una vegada al trimestre i sempre que el convoca el director o directora del centre o ho sol·licita al menys un terç de les seves persones membres. A més, s'ha de fer una reunió a principi de curs i una altra a la seva finalització". Això suposa un mínim de 5 reunions anuals.

La mitjana de reunions realitzades als consells escolars dels centres és de 4 reunions al conjunt de Barcelona, per tant, no arriba al que indica la normativa. Els nivells educatius que arriben a aquest mínim són els centres de Secundària i Altres centres (5), mentre que Primària (4), Adults (4) i Educació Especial (4), no hi arriben.

En el conjunt de la ciutat només el 2% dels consells escolars realitzen menys de tres reunions a l'any, un 55% realitza entre 3 i 4 reunions, un 35% entre 5 i 6 i només el 2% restant realitza 7 reunions o més.

Pel que fa als nivells educatius, el nombre de reunions està força equilibrat:

Als centres de **Primària**, més de la meitat dels consells escolars (58%) han realitzat entre 3 i 4 reunions, un 33% han fet entre 5 i 6, un 8% 7 o més i un 2% menys de 3 reunions.

Els consells escolars dels centres de **Secundària** han realitzat entre 3 i 4 sessions en un 46%, entre 5 o 6 un 41%, han fet 7 o més un 9% i el 4% restant, menys de 3 reunions l'any.

El 73% dels centres de formació d'**Adults** han realitzat entre 3 i 4 sessions durant el curs i el 27% restant, entre 5 o 6.

A **Educació Especial** el nombre de sessions dels consells escolars es troba també repartit entre els que han fet entre 3 i 4 (86%) i els que han fet 5 o 6 (14%).

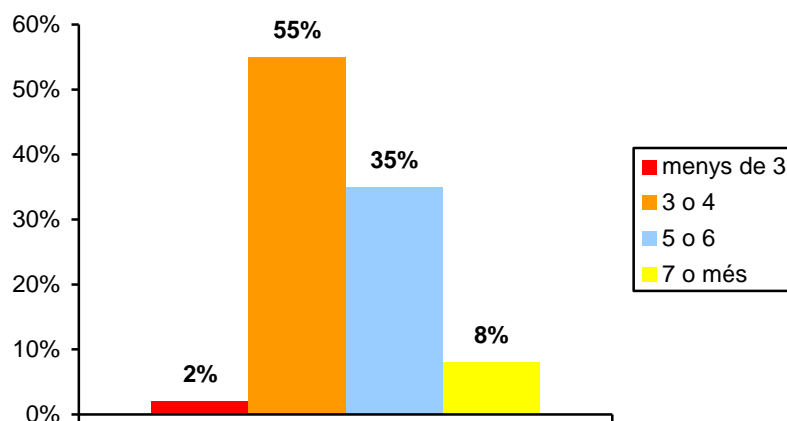
Finalment, el 47% dels consells escolars d'**Altres centres** han realitzat entre 5 i 6 sessions, el 41% entre 3 i 4 i el 12% restant 7 o més.

Quadre 3. Freqüència de les sessions dels consells escolars dels centres públics per nivells educatius. Curs 2009-2010.

NIVELLS	CE CS	REU N.	MITJAN A DE REUNIO NS DEL CEC	< 3		3 o 4		5 o 6		7 o més	
Primària	169	736	4	3	2%	97	58%	55	33%	13	8%
Secundària*	70	318	5	3	4%	32	46%	28	41%	6	9%
Adults	11	41	4	0	0%	8	73%	3	27%	0	0%
E. Especial	7	25	4	0	0%	6	86%	1	14%	0	0%
Altres	17	86	5	0	0%	7	41%	8	47%	2	12%
TOTAL	274	1206	4	6	2%	150	55%	95	35%	21	8%

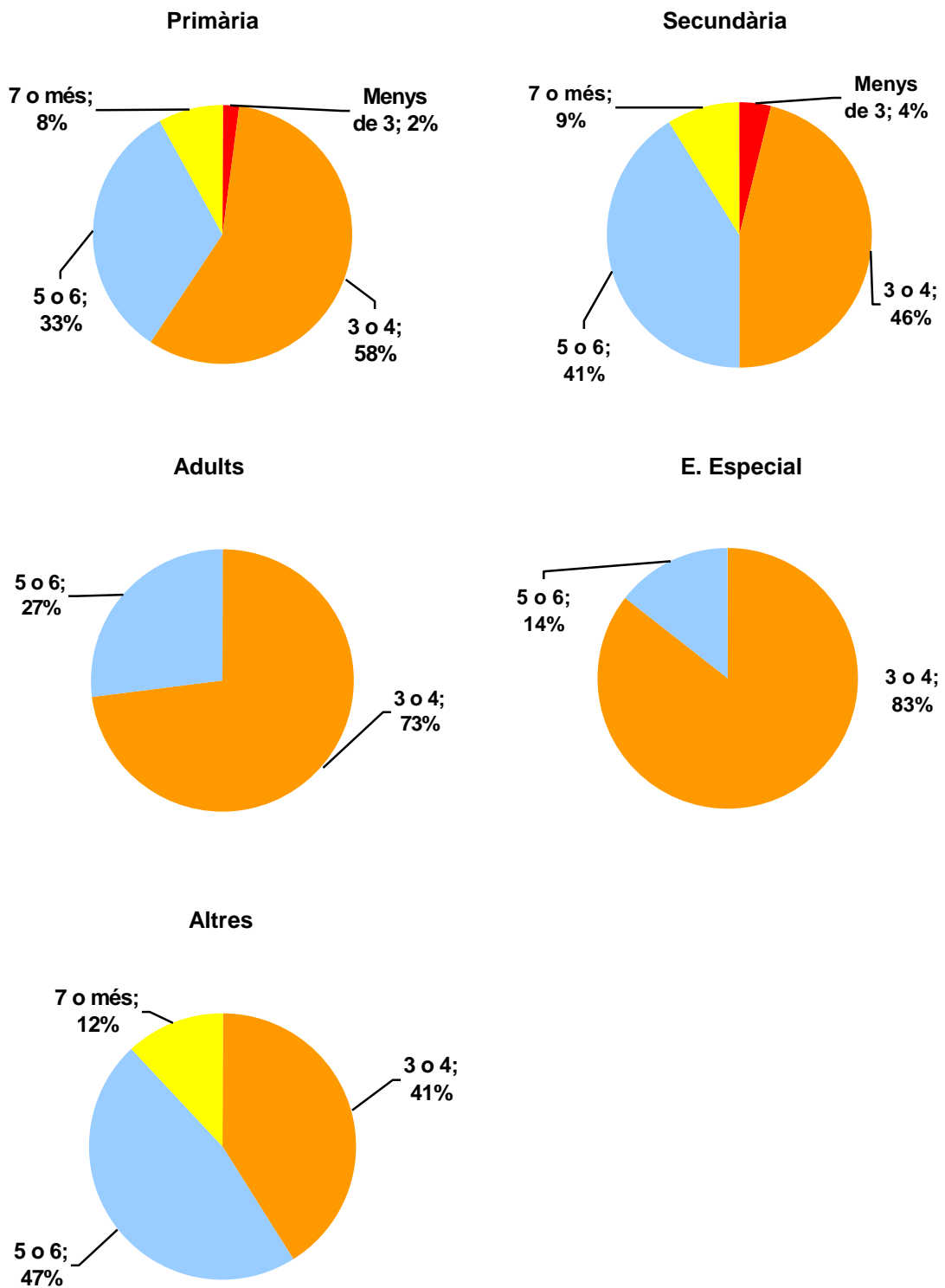
* Els instituts escoles estan comptabilitzats dins del nivell de Secundària.

Gràfic 2. Freqüència de les sessions dels consells escolars dels centres docents públics. Curs 2009-2010.

Gràfic 3. Freqüència de les sessions dels CC per nivells educatius.

El quadre 4 mostra l'assistència dels diferents sectors a les reunions del Consell Escolar, tot valorant-la segons es consideri assistència alta (més del 70%), freqüent (entre el 40 i el 70%) i inferior (menys del 40%).

Així, al total de Barcelona, els nivells d'assistència més alts es donen entre els/les directors/es dels centres i els/les secretaris/es que presenten un percentatge d'assistència alta d'un 76%. En segon lloc es troben els caps d'estudis (73%) i el sector amb un percentatge més reduït d'assistència alta és l'alumnat, amb només un 9%.

Analitzant l'assistència per nivells educatius segons l'indicador d'assistència alta, a **Primària** es dona el mateix que al global de Barcelona: el 75% dels consells compten amb una assistència alta del/la director/a i del/la secretari/a i el 73% en quant a l'assistència del cap d'estudis. Seguidament, segons l'assistència alta, es troben els representants municipals (RRMM) amb un 69%, els representants de l'AMPA (63%), el professorat (60%), les mares i pares (56%) i, per últim, el PAS (47%).

Als centres de **Secundària**, l'ordre segons el percentatge d'assistència alta és el següent: director/a i secretari/a (80%), cap d'estudis (76%), RRMM (69%), Professorat (59%), PAS (40%), AMPA (36%), mares i pares (33%) i alumnat (26%).

Als centres de formació d'**Adults** els percentatges d'assistència alta són menors tot i que es manté un ordre força similar. Així, el/la director/a i secretari/a són els que mostren una major assistència (64% d'assistència alta), seguits dels/les caps d'estudis (55%), PAS i RRMM (45%), professorat (36%) i, en darrer lloc, alumnat (27%).

En el cas de l'**Educació Especial** els sectors amb un nivell d'assistència més alta també són el/la director/a, el/la secretari/a, el/la cap d'estudis i el representant municipal, tots ells amb un 71%, seguits del professorat (43%), AMPA i PAS (29%) i mares i pares (14%).

Finalment, als **Altres centres** l'ordre segons l'indicador d'assistència alta és el següent: director/a i secretari/a (76%), cap d'estudis i RRMM (71%), professorat (65%), PAS (59%), AMPA (24%), mares i pares i alumnat (18%).

Quadre 4. Assistència a les reunions de Consell Escolar per nivells educatius.

	Director/a				Secretari/a				Cap d'estudis				Professorat			
	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
Primària	75%	22%	1%	3%	75%	22%	1%	3%	73%	24%	1%	4%	60%	34%	1%	5%
Secundària	80%	20%	-	-	80%	20%	-	-	76%	23%	-	1%	59%	41%	-	-
Adults	64%	36%	-	9%	64%	36%	-	9%	55%	27%	-	27%	36%	55%	-	18%
E. Especial	71%	14%	71%	14%	71%	14%	-	-	71%	14%	-	-	43%	43%	-	-
Altres	76%	24%	-	-	76%	24%	-	-	71%	29%	-	-	65%	35%	-	-
TOTAL	76%	22%	2%	3%	76%	22%	-	2%	73%	24%	-	4%	58%	37%	1%	4%

	Mares i pares				AMPA				PAS				Alumnat			
	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
Primària	56%	37%	3%	4%	63%	30%	2%	5%	47%	34%	7%	11%	-	-	-	-
Secundària	33%	57%	6%	4%	36%	30%	11%	4%	40%	30%	19%	11%	26%	63%	10%	1%
Adults	-	-	-	-	-	-	-	-	45%	18%	18%	27%	27%	45%	27%	9%
E. Especial	14%	57%	14%	-	29%	29%	-	29%	29%	43%	-	14%	14%	-	-	71%
Altres	18%	18%	18%	47%	24%	12%	18%	47%	59%	35%	6%	-	18%	65%	18%	-
TOTAL	45%	40%	5%	7%	50%	27%	5%	8%	46%	33%	10%	11%	9%	22%	5%	3%

	RRMM			
	Alta	Freqüent	Inf	No resp
Primària	69%	26%	2%	-
Secundària	69%	31%	-	-
Adults	45%	36%	9%	-
E. Especial	71%	14%	-	-
Altres	71%	24%	6%	-
TOTAL	68%	27%	2%	-

La concreció d'un horari per a les sessions dels consells escolars és important per tal d'afavorir l'assistència dels diferents sectors que els conformen, en especial pel que fa al de mares i pares.

A nivell global, l'horari més habitual per a la celebració de les reunions dels consells escolars de centre és entre les 17 i les 18:30 (61%), seguit d'un horari a partir de les 18:30h (16%), de 15 a 17 hores (12%) mentre que les reunions abans de les 15 hores són les menys habituals (11%).

Tanmateix, depenent del nivell d'estudis els horaris varien. Així, a **Primària** més de tres quartes parts (76%) de les reunions celebrades s'han convocat entre les 17 i les 18:30 hores, un 13% entre les 15 i les 17 hores, un 7% més tard de les 18:30 hores i un 4% abans de les 15 hores.

A **Secundària**, per altra banda, la majoria de reunions es concentren entre les 17 i 18:30 (47%) i més tard de les 18:30 hores (36%). Als centres de formació d'**Adults** la majoria de les reunions s'han celebrat al matí, abans de les 15 hores (82%) i el 18% restant entre les 15 i les 17 hores. A **Educació Especial**, més del 70% es concentren entre les 15 i les 17 hores i el 29% restant entre les 17 i les 18:30 hores. I, finalment, als **Altres** centres és on els horaris estan més repartits: fins a les 15 hores (24%), de 15 a 17 hores (18%), de 17 a 18:30 hores (18%) i més tard de les 18:30 hores (41%).

Quadre 5. Horari de les reunions dels consells escolars, per nivells educatius.

	Fins a les 15 hores	De 15 a 17 hores	De 17 a 18:30 hores	De 18:30 hores en endavant
NIVELLS	PERCENTATGES			
Primària	4%	13%	76%	7%
Secundària	14%	3%	47%	36%
Adults	82%	18%	0%	0%
E. Especial	0%	71%	29%	0%
Altres	24%	18%	18%	41%
TOTAL	11%	12%	61%	16%

Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres docents públics

Els organismes col·legiats requereixen d'uns mecanismes estables de funcionament i el resultat de les seves actuacions dependrà, en gran mesura, de la capacitat que tinguin de prendre decisions, de portar-les a la pràctica i del clima que es generi en el treball col·lectiu.

En aquest sentit, és important que els organismes de participació aconseguixin implicar els diferents sectors que hi participen.

1. La dinàmica de funcionament dels consells escolars

Cal programar les sessions de tal manera que faciliti la presència i la participació dels membres que componen el Consell. Per tant, és important enviar anticipadament la informació i documentació corresponent als temes a tractar per tal de facilitar la preparació i el treball a les sessions.

El quadre 6 mostra els aspectes rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres docents públics que s'analitzaran en els següents apartats.

Quadre 6. Aspectes rellevants del funcionament dels consells escolars de centre, per nivells educatius.

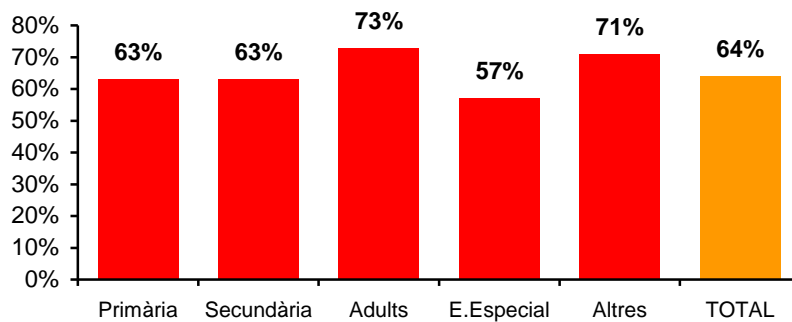
	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (full informatiu)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (certificat d'actes)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (butlletins)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (actes públiques)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (taulell d'anuncis)	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	L'alumnat presenta iniciatives amb regularitat	Els pares i mares presenten propostes de millora
Primària	63%	84%	30%	20%	11%	15%	44%	92%	17%	-	75%
Secundària	63%	83%	11%	26%	9%	21%	43%	91%	21%	46%	67%
Adults	73%	82%	9%	55%	0%	18%	55%	82%	0%	45%	0%
E. Especial	57%	86%	43%	29%	29%	14%	57%	86%	0%	-	57%
Altres	71%	94%	12%	18%	6%	12%	18%	88%	12%	65%	41%
TOTAL	64%	84%	23%	23%	10%	17%	43%	91%	17%	18%	67%

1.1. Definició d'un Pla de treball concret (calendari, programació de tasques, etc.)

El 64% dels consells escolars dels centres docents públics de Barcelona tenen definit un Pla de treball concret on s'especifica el calendari, la programació de tasques o altres qüestions de caràcter organitzatiu del consell. Tot i així, segons el nivell educatiu els percentatges varien lleugerament. Els centres de formació d'**Adults** són els que presenten un percentatge més elevat de consells amb el Pla de treball realitzat (73%), seguits dels **Altres** centres (71%), els de **Primària** i els de **Secundària** (63%) i, finalment, **Educació Especial** (57%).

Gràfic 4. Consells escolars amb Pla de treball per nivells educatius.

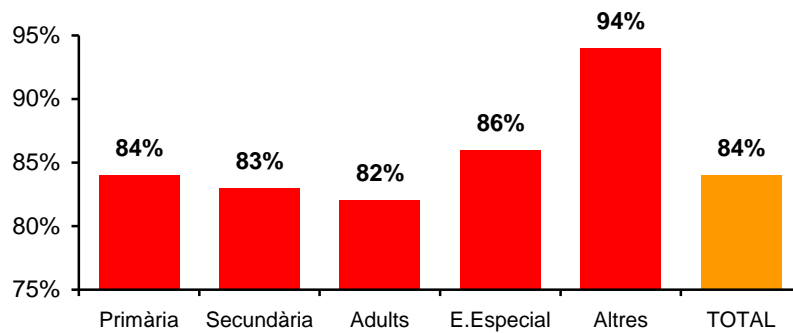

1.2. Presa de decisions, seguiment i valoració de resultats

A nivell global de Barcelona, el 84% de consells escolars acostumen a prendre decisions sobre temes tractats durant les sessions, fent-ne seguiment i valorant els resultats en reunions posteriors. El percentatge més elevat es dona als **Altres** centres on és d'un 94%, seguits per **Educació Especial** (86%), **Primària** (84%), **Secundària** (83%) i **Adults** (82%).

Gràfic 5. Consells escolars segons capacitat decisòria, per nivells educatius.

1.3. Publicitat dels acords presos

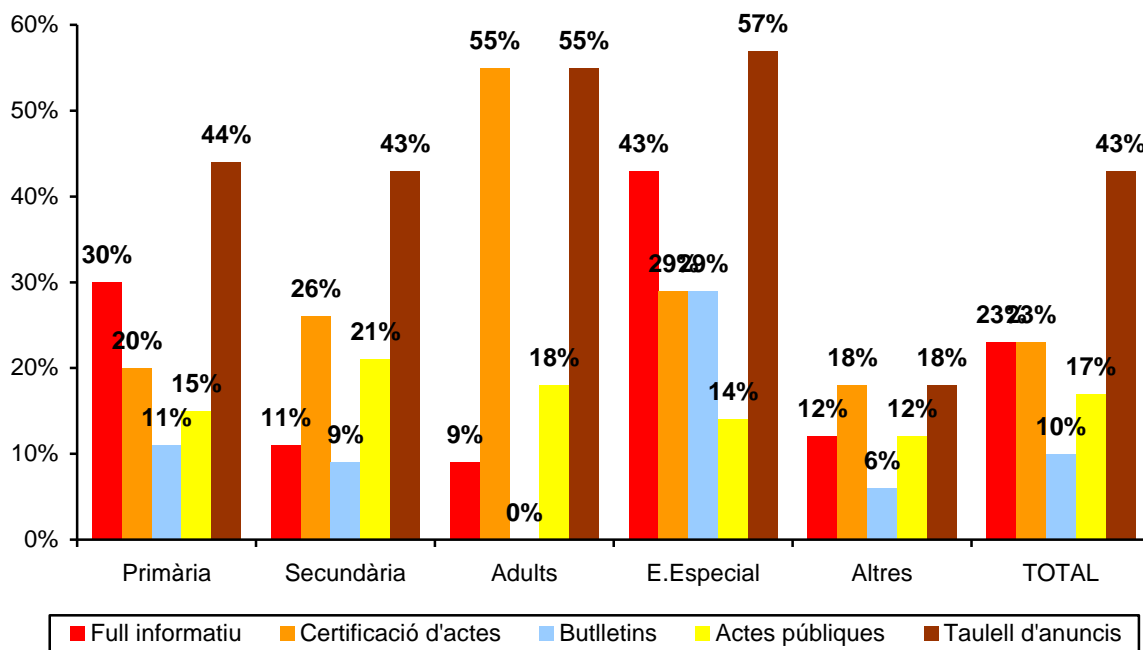
Hi ha diferents vies per les quals els consells escolars dels centres poden informar i publicitar les decisions que s'han pres al conjunt de la comunitat educativa. Així, el taulell d'anuncis és l'instrument més utilitzat pels consells escolars dels centres docent públics de Barcelona a l'hora d'informar de les decisions preses (43%), seguit de la certificació d'actes i els fulls informatius (23%), les actes públiques (17%) i els butlletins són els menys utilitzats amb un 10%.

Segons els nivells educatius, els d'**Educació Especial** i els de formació d'**Adults** són els que presenten uns percentatges més alts a l'hora d'informar sobre les decisions: El 57% dels centres de d'Educació Especial utilitzen el taulell d'anuncis, un 43% el full informatiu, un 29% la certificació d'actes o butlletins, i un 14% les actes públiques. Així mateix, el 55% dels centres de formació d'Adults utilitza el taulell d'anuncis o la certificació d'actes, el 18% les actes públiques i el 9% el full informatiu.

A **Primària** el 44% dels consells utilitzen el taulell d'anuncis, el 30% el full informatiu, el 20% la certificació d'actes, el 15% les actes públiques i l'11% els butlletins. Uns percentatges força similars als que es donen a Secundària a excepció de la utilització del full informatiu que presenta un ús molt menor que a Primària. Així, a **Secundària** la via de comunicació més utilitzada és també el taulell d'anuncis (43%), seguida per la certificació d'actes (26%), les actes públiques (21%), els fulls informatius (11%) i els butlletins (9%).

Finalment, a **Altres** centres els percentatges d'ús de mecanismes de publicació de les decisions del consell són molt menors que a la resta de nivells educatius: taulell d'anuncis i certificació d'actes (18%), full informatiu i actes públiques (12%) i butlletins (6%).

Gràfic 6. Publicitació dels acords presos per nivells educatius.

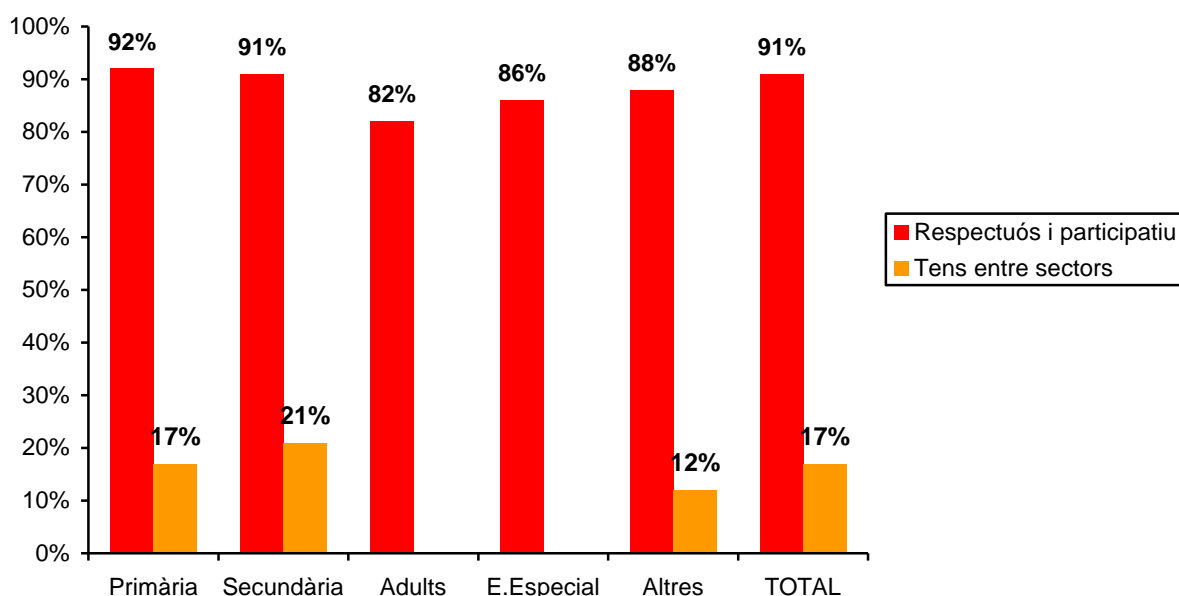
1.4. El clima de treball als consells escolars

El clima de treball que majoritàriament es dona als consells escolars dels centres docents públics es caracteritza pel respecte, la participació i la tolerància amb les diverses opinions (91%) i només un 17% dels consells valoren que hi ha un clima tens entre alguns sectors, especialment els sectors docent i el de mares i pares. Cal dir, però, que l'afirmació de l'existència d'un clima de treball respectuós i participatiu no és incompatible amb la detecció de tensió entre alguns sectors del consell.

Feta aquesta matisació, la valoració del bon clima de treball és present a tots els nivells educatius oscil·lant entre el 92% de **Primària** i el 82% dels centres de formació d'**Adults**.

En quant a la identificació d'un clima tens entre alguns sectors, a **Secundària** es dona el percentatge més alt (21%), seguit de **Primària** (17%), **Altres** centres (12%) i tant als centres de formació d'**Adults** com d'**Educació Especial** no hi ha cap consell que valori l'existència d'un clima tens.

Gràfic 7. Clima de treball per nivells educatius.

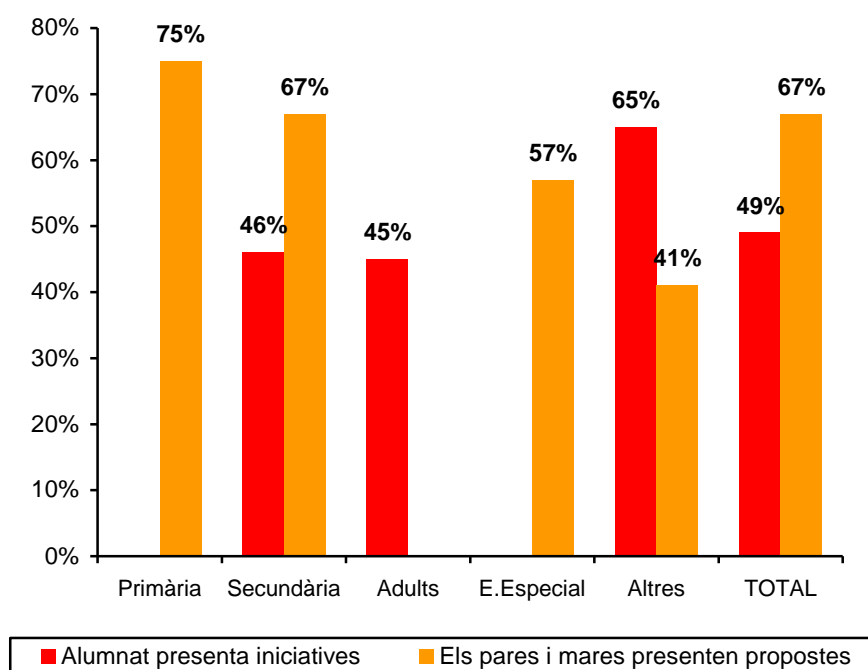
1.5. Participació de l'alumnat i del sector de mares i pares

En quant a la participació global aportant iniciatives i propostes de millora, el 67% dels sectors de pares i mares del conjunt de consells de Barcelona presenten habitualment propostes concretes de treball per millorar el funcionament del centre o del propi consell, mentre que el percentatge d'alumnat que presenta o aporta iniciatives a les reunions amb regularitat és del 49%.

El sector de mares i pares presenta percentatges de participació a les reunions més alts als centres de **Primària** (75%), seguits dels de **Secundària** (67%), **Educació Especial** (57%) i, finalment, **Altres** centres (41%).

Per altra banda, el nivell d'aportacions del sector alumnat és del 65% a **Altres** centres, del 46% a **Secundària** i del 45% als centres de formació d'**Adults**.

Gràfic 8. Participació de l'alumnat i el sector de mares i pares per nivells educatius.

Els principals temes i àmbits on el sector de mares i pares i l'alumnat han fet suggeriments són en relació a les activitats extraescolars, el calendari escolar, qüestions organitzatives i conflictes existents als centres relacionats amb la convivència, la seguretat, l'accessibilitat, etc.

2. Evolució comparativa de la dinàmica i del funcionament dels consells escolars

El quadre 8 i el gràfic 9 mostren alguns aspectes del funcionament dels consells escolars i com aquests han evolucionat al llarg dels anys.

Entre els aspectes que han tingut una evolució positiva cal destacar l'augment de la publicació dels acords presos a les sessions dels consells escolars, que ha passat de donar-se en només un 41% dels centres el curs 1990-1991 a publicar-se en quasi el total (95%).

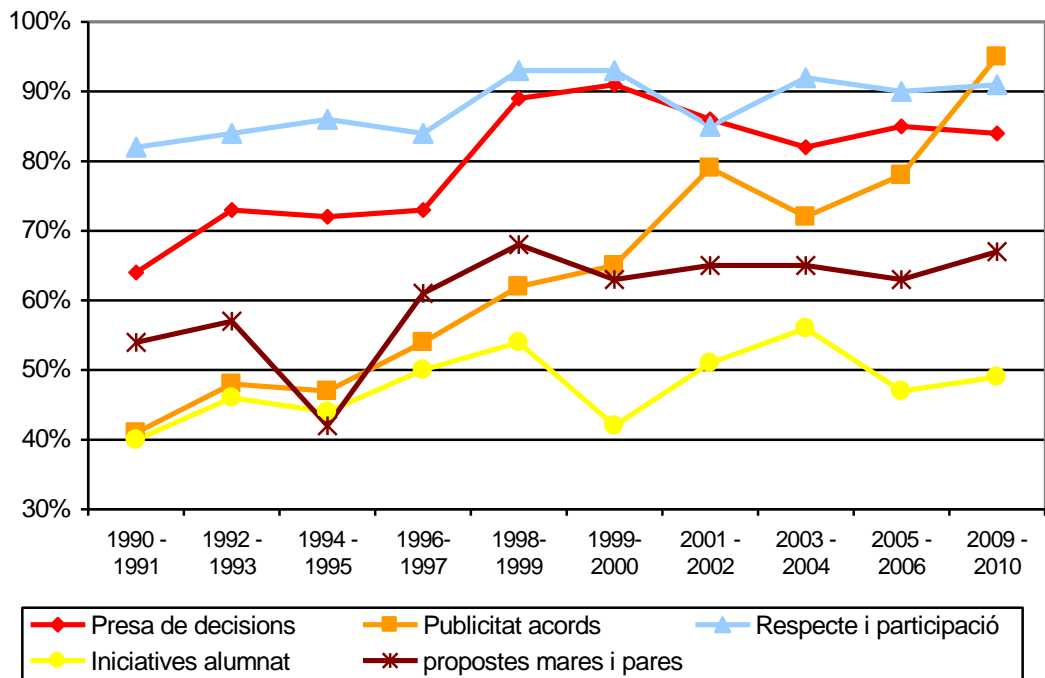
En quant a la presa de decisions i el seguiment i la valoració que se'n fa, cal dir que tot i donar-se una important evolució entre el curs 96-97 i el 98-99, en els darrers anys, s'ha donat certa baixada tot i mantenir-se un percentatge superior al 80%.

La resta d'aspectes, el clima de treball respectuós, la participació de l'alumnat i el nivell de propostes de mares i pares ha evolucionat progressivament al llarg dels anys.

Quadre 7. Evolució d'alguns aspectes de funcionament dels consells escolars

	Cursos									
	90-91	92-93	94-95	96-97	98-99	99-00	01-02	03-04	05-06	09-10
Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	64%	73%	72%	73%	89%	91%	86%	82%	85%	84%
Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa	41%	48%	47%	54%	62%	65%	79%	72%	78%	95%
Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	82%	84%	86%	84%	93%	93%	85%	92%	90%	91%
L'alumnat presenta iniciatives amb regularitat	40%	46%	44%	50%	54%	42%	51%	56%	47%	49%
Els pares i mares presenten propostes de millora	54%	57%	42%	61%	68%	63%	65%	65%	63%	67%

Gràfic 9. Evolució d'alguns aspectes de funcionament dels consells escolars.

3. Els consells escolars i la gestió de serveis

El quadre 8 mostra els diferents serveis que funcionen als centres docents públics de Barcelona i quins són els responsables (Direcció, AMPA o Altres) de la gestió de cadascun d'ells.

A nivell de ciutat, els serveis més habituals són el menjador escolar (75%), les activitats extraescolars (71%), la biblioteca (66%) i l'horari d'acollida (51%).

Menjador escolar

El total dels centres d'**Educació Especial** que han contestat el qüestionari disposen de menjador escolar, d'aquests més de la meitat (57%) està gestionat per la direcció del centre, un 29% per l'AMPA i el 14% restant per altres.

En el cas de **Primària**, el 90% dels centres disposen de menjador escolar (el 43% gestionats per la direcció, el 35% per l'AMPA i el 22% per altres).

Els centres de **Secundària** que tenen servei de menjador representen el 61% i els **Altres** centres, el 24%.

Activitats extraescolars

El percentatge més elevat de centres que ofereixen activitats extraescolars es troba a **Primària** (81%), la majoria de les quals estan gestionades per l'AMPA (79%). A **Secundària**, un 64% dels centres realitzen activitats extraescolars però en aquest cas la gestió es troba més repartida entre la direcció (20%), l'AMPA (56%) i altres (24%).

Les activitats extraescolars que es realitzen als centres d'**Educació Especial** representen un 57% del total i estan principalment gestionades per l'AMPA (75%) mentre que la direcció no assumeix en cap cas la gestió d'aquest tipus d'activitat.

Finalment, el 55% dels centres de formació d'**Adults** i el 18% dels **Altres** centres realitzen activitats extraescolars.

Biblioteca

El 73% dels centres de **Secundària** i dels centres de formació d'**Adults** disposen de servei de biblioteca i en ambdós casos la gestió l'assumeix, majoritàriament, la direcció dels centres (en un 71% dels casos de Secundària i en un 88% dels centres de formació d'Adults que en disposen).

Pel que fa a **Primària**, un 69% dels centres compten amb biblioteca gestionada en un 81% dels casos per la direcció del centre. A **Educació Especial** el percentatge de centres amb biblioteca és del 57% però, en aquest cas, la gestió està repartida equitativament entre la direcció i altres.

Finalment, el 18% dels **Altres** centres tenen servei de biblioteca i en tots els casos està gestionat per la direcció del centre.

Horari d'acollida

Els centres que disposen d'aquest servei són, principalment, els de **Primària** (79%) i els d'**Educació Especial** (43%). A Primària la gestió d'aquest servei la realitza principalment l'AMPA (66%) i en alguns casos la direcció (19%) o altres (15%). A Educació Especial, l'AMPA s'encarrega de l'horari d'acollida en un 67% dels casos mentre que la direcció del centre no gestiona aquest servei en cap dels centres.

Transport

El servei de transport està disponible a tots els centres d'**Educació Especial** (gestionat per la direcció en un 43% i en un 14% per l'AMPA). A la resta de nivells educatius, els percentatges són molt menors: **Altres** centres (12%), **Primària** (9%) i **Secundària** (3%).

Quadre 8. Serveis dels centres docents públics, segons nivell educatiu i responsable per nivells educatius.

	Menjador escolar			Horari d'acollida			Transport			Biblioteca			Activitats extraescolars			Altres		
Primària	90%	Direcció	43%	79%	Direcció	19%	9%	Direcció	47%	69%	Direcció	81%	81%	Direcció	7%	10%	Direcció	35%
		AMPA	35%		AMPA	66%		AMPA	33%		AMPA	3%		AMPA	79%		AMPA	35%
		Altres	22%		Altres	15%		Altres	13%		Altres	16%		Altres	15%		Altres	29%
Secundària	61%	Direcció	58%	6%	Direcció	50%	3%	Direcció	-	73%	Direcció	71%	64%	Direcció	20%	20%	Direcció	57%
		AMPA	23%		AMPA	25%		AMPA	50%		AMPA	6%		AMPA	56%		AMPA	21%
		Altres	19%		Altres	25%		Altres	50%		Altres	24%		Altres	24%		Altres	21%
Adults	-	Direcció	-	-	Direcció	-	-	Direcció	-	73%	Direcció	88%	55%	Direcció	67%	-	Direcció	-
		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-
		Altres	-		Altres	-		Altres	-		Altres	13%		Altres	33%		Altres	-
E. Especial	100%	Direcció	57%	43%	Direcció	-	100%	Direcció	43%	57%	Direcció	50%	57%	Direcció	-	-	Direcció	-
		AMPA	29%		AMPA	67%		AMPA	14%		AMPA	-		AMPA	75%		AMPA	-
		Altres	14%		Altres	33%		Altres	43%		Altres	50%		Altres	25%		Altres	-
Altres	24%	Direcció	75%	6%	Direcció	-	12%	Direcció	100%	18%	Direcció	100%	18%	Direcció	33%	6%	Direcció	100%
		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	-		AMPA	67%		AMPA	-
		Altres	25%		Altres	100%		Altres	-		Altres	-		Altres	-		Altres	-
TOTAL	75%	Direcció	47%	51%	Direcció	19%	9%	Direcció	46%	66%	Direcció	78%	71%	Direcció	12%	12%	Direcció	47%
		AMPA	32%		AMPA	65%		AMPA	27%		AMPA	4%		AMPA	71%		AMPA	28%
		Altres	21%		Altres	16%		Altres	27%		Altres	18%		Altres	17%		Altres	25%

Capítol III. Temes tractats pels consells escolars dels centres

Tot i que els consells escolars tenen unes funcions i unes tasques establertes per normativa amb caràcter general, cada Consell té la seva pròpia dinàmica i estableix les prioritats sobre els temes en què cal incidir o decidir.

Així, en aquest capítol s'analitzen els temes que han estat més tractats pels consells escolars dels centres docents públics durant el curs 2009-2010, ja sigui pel temps de dedicació o per la intensitat i implicació que hi ha realitzat el consell.

Es mostren agrupats i ordenats en els següents blocs:

- Programa d'activitats: colònies i convivències, sortides escolars, festes anuals, activitats culturals, etc.
- Serveis escolars: menjadors, activitats extraescolars, esports, etc.
- Convivència i disciplina.
- Beques i ajuts.
- Actuacions pedagògiques educatives: tutories, avaluació.
- Preinscripció.
- Pressupost.
- Quotes d'activitat extraescolars i activitats complementàries.
- Dies de lliure disposició.
- Altres.

El quadre 9 mostra la presència que aquests temes tenen en el funcionament dels consells escolars. Així, a nivell global de ciutat, el programa d'activitats i les actuacions pedagògiques educatives (96%) i els serveis escolars i els dies de lliure disposició (92%) són els temes més tractats als consells escolars.

A **Primària**, els temes prioritaris són el programa d'activitats i els serveis escolars (97%), seguits de les actuacions pedagògiques educatives (96%), les beques i ajuts (91%), els dies de lliure disposició (90%) i la convivència i la disciplina (88%).

A **Secundària**, el tema més tractat és el referit a les actuacions pedagògiques educatives (96%), en segon lloc, el programa d'activitats i els dies de lliure disposició

(94%), seguits per la convivència i la disciplina (91%), els serveis escolars (90%) i les beques i ajuts (87%).

Als centres de formació d'**Adults**, els temes prioritaris també són les actuacions pedagògiques juntament amb els dies de lliure disposició (91%), el programa d'activitats (82%), en segon lloc, i a força distància, la convivència i la disciplina (36%) i els serveis escolars i les beques i ajuts (18%).

Tots els consells escolars dels centres d'**Educació Especial** tenen com a temes prioritaris el programa d'activitats, els serveis escolars i les actuacions pedagògiques educatives. La resta de temes (convivència i disciplina, beques i ajuts i dies de lliure disposició) apareixen com a prioritats en un 86%.

Per últim, el 100% dels Altres centres tracten el programa d'activitats, el 94% les actuacions pedagògiques educatives, el 88% els serveis escolars i els dies de lliure disposició, el 82% la convivència i la disciplina i el 71% les beques i els ajuts.

Quadre 9. Temes prioritaris tractats als consells escolars, per nivells educatius.

	Programa d'activitats	Serveis escolars	Convivència i disciplina	Beques i ajuts	Actuacions pedagògiques educatives	Dies de lliure disposició	Altres
Primària	97%	97%	88%	91%	96%	90%	34%
Secundària	94%	90%	91%	87%	96%	94%	43%
Adults	82%	18%	36%	18%	91%	91%	55%
E. Especial	100%	100%	86%	86%	100%	86%	14%
Altres	100%	88%	82%	71%	94%	88%	65%
TOTAL	96%	92%	86%	86%	96%	92%	39%

Capítol IV. Les característiques dels consells escolars

Els consells escolars presenten uns trets o característiques específiques en funció de la dinàmica i dels mecanismes o instruments que s'estableixen pel seu funcionament, de la forma de tractar els temes, del nivell d'implicació i compromís dels seus membres, de la interrelació dels diversos sectors, etc.

Al quadre 10 es presenten els trets més significatius que caracteritzen els consells escolars dels centres docents públics de Barcelona. Així, el principal tret dels consells és el seu caràcter de gestió (69%) en tant que es plantegen, generalment, temes de caràcter operatiu. En segon lloc, es defineixen els consells escolars com a òrgans de participació (62%) i de comunicació entre sectors (54%).

Als centres de **Primària** el tret que més s'associa als consells escolars és també la gestió (64%) seguida per la comunicació entre sectors (60%) i, a força distància, la col·laboració territorial amb entitats del barri (34%), amb altres centres escolars (32%), el caràcter informatiu (23%), la col·laboració amb el Consell Escolar de districte (17%) i el seu paper de tràmit (16%).

A **Secundària** els consells escolars es defineixen com a òrgans principalment de gestió (79%), de participació (61%) i de comunicació entre sectors (47%).

Als centres de formació d'**Adults** el caràcter de gestió (73%) i de participació (45%) són els trets més significatius, seguits pel caràcter informatiu i de tràmit (36%), de comunicació entre sectors (27%) i de col·laboració amb altres centres escolars (18%).

A **Educació Especial**: gestió (57%), participació i col·laboració amb el Consell Escolar de districte (43%), col·laboració amb altres centres educatius i amb entitats del barri i el caràcter informatiu (29%) i, per últim, el consell com a òrgan de comunicació entre sectors (14%).

Finalment, a **Altres** centres, els trets més significatius del consell són el seu caràcter de gestió (88%), d'espai de participació (59%), d'òrgan de comunicació entre sectors (47%), de tràmit (24%), de col·laboració amb altres centres escolars i amb entitats del barri (18%) i la col·laboració territorial amb el Consell Escolar del districte (12%).

Quadre 10. Definició dels consells escolars a partir dels trets més significatius, per nivells educatius.

	Primària	Secundària	Adults	E. Especial	Altres	TOTAL
Informatives	23%	23%	36%	29%	6%	23%
De tràmit	16%	39%	36%	0%	24%	23%
Resolució de conflictes	4%	20%	0%	0%	6%	8%
Gestió	64%	79%	73%	57%	88%	69%
Comunicació entre sectors	60%	47%	27%	14%	47%	54%
Col·laboració territorial amb altres centres escolars	32%	34%	18%	29%	18%	31%
Col·laboració territorial amb entitats del barri	34%	29%	9%	29%	18%	30%
Col·laboració territorial amb el CEM de districte	17%	13%	0%	43%	12%	15%
Participació	64%	61%	45%	43%	59%	62%

Resum de les dades

A continuació es presenten les dades més significatives que figuren en aquest informe:

1. Nombre total de fitxes respostes: 274
2. Nombre de persones que participen als 274 consells: 4.524 (aproximadament)¹¹
3. Nombre total de reunions: 1.206
4. Aprovació de documents bàsics:

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost	Pla Estratègic, Innovació, Autonomia
Primària	91%	83%	97%	98%	53%
Secundària	87%	87%	94%	99%	69%
Adults	100%	82%	100%	100%	36%
E. Especial	86%	100%	86%	100%	57%
Altres	76%	71%	94%	100%	47%
TOTAL	89%	84%	96%	99%	56%

¹¹ Aquesta xifra s'ha calculat amb una mitjana de 16 membres als CEC de Primària, Adults i Educació Especial i de 18 membres a Secundària i Altres centres.

5. Dinàmica del funcionament dels consells escolars:

	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	L'alumnat presenta iniciatives amb regularitat	Els pares i mares presenten propostes de millora
Primària	63%	84%	92%	17%		75%
Secundària	63%	83%	91%	21%	46%	67%
Adults	73%	82%	82%	0%	45%	0%
E. Especial	57%	86%	86%	0%		57%
Altres	71%	94%	88%	12%	65%	41%
TOTAL	64%	84%	91%	17%	49%	67%

Els consells escolars dels centres docents públics han realitzat en el conjunt de la ciutat 1.206 reunions.

Més de la meitat dels centres han fet una mitjana de 3 o 4 sessions durant el curs escolar i s'han implicat, aproximadament, un total de 4.524 persones membres dels consells.

Els consells escolars dels centres públics han tingut, majoritàriament, un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant (91%), han pres decisions i han fet seguiment i valoració dels resultats (84%) i han definit un pla de treball concret (64%).

Tanmateix, a més de ser uns espais per a tractar qüestions preceptives, els consells escolars també són espais d'intercanvi i de seguiment de les diferents temàtiques que afecten al centre i l'alumnat. Així, els temes més tractats durant les sessions dels consells escolars han estat, a nivell global de ciutat, el programa d'activitats i les actuacions pedagògiques educatives (96%), els serveis escolars i els dies de lliure disposició (92%) i la convivència i la tolerància i les beques i els ajuts (86%).

Pel que fa a les característiques dels consells escolars dels centres docents públics, es valoren, principalment, com a òrgans de gestió (69%), de participació (62%) i de comunicació entre sectors (54%).

**FUNCIONAMENT DELS CONSELLS ESCOLARS DELS
CENTRES DOCENTS PRIVATS CONCERTATS**

Presentació

Es presenta el quart informe sobre el funcionament dels consells escolars dels centres docents privats concertats de la ciutat de Barcelona que ha elaborat la secretaria del Consell Escolar Municipal.

És un informe que fa referència al curs 2009-2010. La informació ha estat recollida a través d'una fitxa resum elaborada per la Comissió de Participació del Consell Escolar Municipal de Barcelona i complimentada, per primera vegada, pels representants municipals.

Pel que fa a la valoració de les respostes obtingudes, s'han enviat 226 qüestionaris, dels quals, se n'han retornat 221, el que suposa un percentatge del 98% de respostes. La resposta obtinguda està dotze punts per sobre del nivell de resposta obtinguda al 3er informe (86%).

Fitxa Tècnica

Nombre de centres docents privats amb representant municipal al Consell Escolar: 226
Nombre de persones susceptibles de participar als 226 consells escolars: 3.478 (aprox.)
Nombre de qüestionaris retornats: 221
Percentatge sobre el total: 98%

Distribució per nivells educatius de les fitxes respostes:

Pri/sec	128
Primària	38
Secundària	27
E. Especial	28
Total	221

Les dades que es presenten han estat treballades de forma global a nivell de ciutat i per nivells educatius.

Els nivells d'ensenyament en què està organitzat el present informe fan referència als següents blocs:

- **Primària/Secundària:** engloba tots els centres que imparteixen ensenyament primari (amb o sense infantil) i secundari obligatori, i els que imparteixen, a més, batxillerat i/o formació professional.
- **Primària:** engloba tots els centres que imparteixen ensenyament primari i infantil.
- **Secundària:** engloba tots els centres que imparteixen ensenyament secundari obligatori i aquells que imparteixen batxillerat i/o formació professional.
- **Educació Especial:** engloba tots els centres que imparteixen educació especial i/o educació especial de formació professional.

Capítol I. Els consells escolars en la seva funció reguladora del marc educatiu dels centres docents privats concertats

1. Els documents reguladors dels centres docents: El Projecte educatiu, el Reglament de règim intern, el Pla anual i el Pressupost

Projecte educatiu

“El projecte educatiu del centre ha de recollir els valors, els objectius i les prioritats d’actuació. Així mateix, ha d’incorporar la concreció dels currículums establerts per l’Administració educativa que correspon fixar i aprovar al claustre, com també el tractament transversal en les àrees, matèries o mòduls de l’educació en valors i altres ensenyaments”¹².

Un percentatge molt alt dels consells escolars dels centres privats concertats tenen aprovat el Projecte educatiu del centre¹³. A nivell global de ciutat, un 88% dels centres tenen aprovat aquest document, un percentatge alt però un 10% menor que en l’anterior informe corresponent al curs 2005-2006 (98%).

Per nivells educatius, tenen aprovat el Projecte educatiu el 92% dels centres d’Educació Especial i un 89% dels consells escolars de Primària/Secundària, de Primària i de Secundària.

Reglament de règim intern

A nivell de ciutat, el 81% dels centres privats concertats tenen aprovat el Reglament de Règim Intern¹⁴, 15 punts per sota que el percentatge de l’informe anterior (2005-2006). Per nivells educatius, tenen aprovat aquest document el 85% dels centres de

¹² LOE article 121.

¹³ Aquest document és de caràcter obligatori i per tots els tipus de centres i estan subjectes a l’aplicació del desplegament de la LEC (Llei d’Educació de Catalunya).

¹⁴ El Decret d’autonomia de centres va ser aprovat amb posterioritat a la recollida de les fitxes resum del curs 2009-2010, que preveu normes d’ordenació i funcionament i un desplegament.

Secundària, el 84% dels centres de Primària/Secundària, el 76% dels de Primària i el 68% dels centres d'Educació Especial.

Pla anual

Pel que fa al Pla anual del centre, el 88% dels centres privats concertats de Barcelona l'han aprovat. Per nivells educatius: el 90% a Primària/Secundària, el 89% a Educació Especial, el 87% a Primària i el 81% a Secundària.

Pressupost

El pressupost del centre s'ha aprovat en un 90% dels consells escolars dels centres privats concertats de la ciutat, mantenint-se el mateix percentatge que al curs 2005-2006. Per nivells educatius, un 93% dels centres de Primària/Secundària han aprovat el pressupost, un 89% dels centres de Secundària, un 86% dels d'Educació Especial i un 82% dels centres de Primària.

Finalment, s'ha preguntat als centres sobre altres documents que hagin estat aprovats pels consells escolars i un nombre reduït de centres han contestat fent referència a certificacions i plans de qualitat, plans d'avaluació del centre, projectes lingüístics i altres qüestions relacionades amb activitats extracurriculars, celebracions, etc.

Quadre 2. Aprovació de documents del centre per nivells educatius.

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost
Pri/Sec	89%	84%	90%	93%
Primària	89%	76%	87%	82%
Secundària	89%	85%	81%	89%
E. Especial	79%	68%	89%	86%
TOTAL	88%	81%	88%	90%

Davant la pregunta sobre si l'equip directiu del centre facilita la informació bàsica en relació a la documentació esmentada (Projecte educatiu, Reglament de règim intern, Pla anual i Pressupost), justifica les propostes i incorpora suggeriments del consell, el 100% dels centres han respost que sí.

2. Els consells escolars: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa

Els consells escolars dels centres són espais d'intercanvi, comunicació i debat on els representants dels diferents sectors es troben per posar en comú problemàtiques i reptes i prendre decisions sobre temes educatius o d'organització del centre.

Aquesta posada en comú es realitza a partir de la celebració de reunions o sessions el nombre de les quals pot variar depenent del propi funcionament del centre i de les temàtiques que vagin sorgint al llarg del curs.

Així, durant el curs 2009-2010 els 221 consells escolars dels centres privats concertats que han respost el qüestionari han realitzat un total de 634 reunions.

En aquest període continuava vigent el Decret 22110/1997 sobre els òrgans de govern dels centres concertats¹⁵ que estableix un mínim de dues sessions dels consells escolars a l'inici i abans de finalitzar el curs.

Però, segons les instruccions del curs 2009-2010 dels centres privats concertats, "el consell escolar del centre es reuneix preceptivament una vegada al trimestre i sempre que el convoca el director o directora del centre o ho sol·licita al menys un terç de les seves persones membres. A més, s'ha de fer una reunió a principi de curs i una altra a la seva finalització". Això suposa un mínim de 5 reunions anuals.

La mitjana de reunions realitzades als consells escolars dels centres és de 3 reunions al conjunt de Barcelona, per tant, no arriba al que indiquen les instruccions tot i que està per sobre del mínim de dues sessions per curs. Pel que fa a les mitjanes dels diferents nivells educatius, a Primària/Secundària, Secundària i Educació Especial és de 3 reunions anuals i a Primària de 2.

En el conjunt de la ciutat, el 34% dels consells escolars realitzen menys de 3 reunions a l'any, un 60% realitza entre 3 i 4 reunions, un 5% entre 5 i 6 reunions i només un 2% realitza 7 reunions o més.

Pel que fa als nivells educatius, el nombre de reunions està força equilibrat:

¹⁵ Derogat pel Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius.

El 66% dels consells escolars dels centres de **Primària/Secundària** realitzen entre 3 i 4 reunions, un 26% realitza menys de 3 reunions, un 6% tenen entre 5 o 6 sessions i un 2% 7 sessions o més.

Als centres de **Primària**, quasi la meitat dels consells escolars (47%) han realitzat entre 3 i 4 reunions, el 50% han realitzat menys de 3 i el 3% restant, entre 5 i 6.

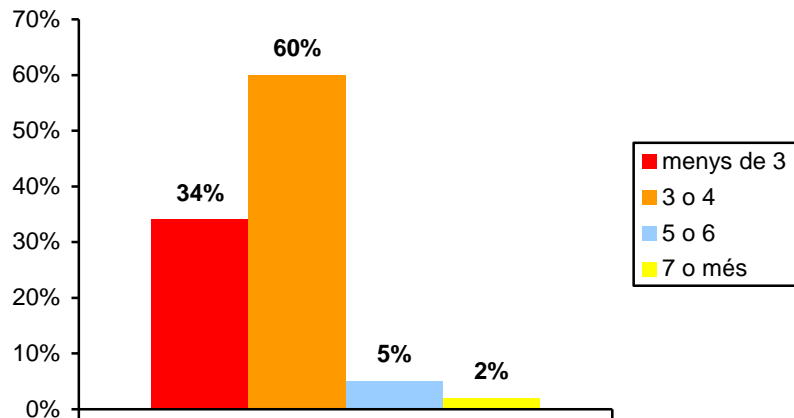
Els consells escolars dels centres de **Secundària** han realitzat entre 3 i 4 sessions en un 56%, menys de 3 en un 36%, un 4% n'han fet 5 o 6 i un altre 4%, 7 o més.

A **Educació Especial** el nombre de sessions dels consells escolars es troba repartit entre els que han fet entre 3 i 4 (52%) i els que han fet menys de 3 (48%).

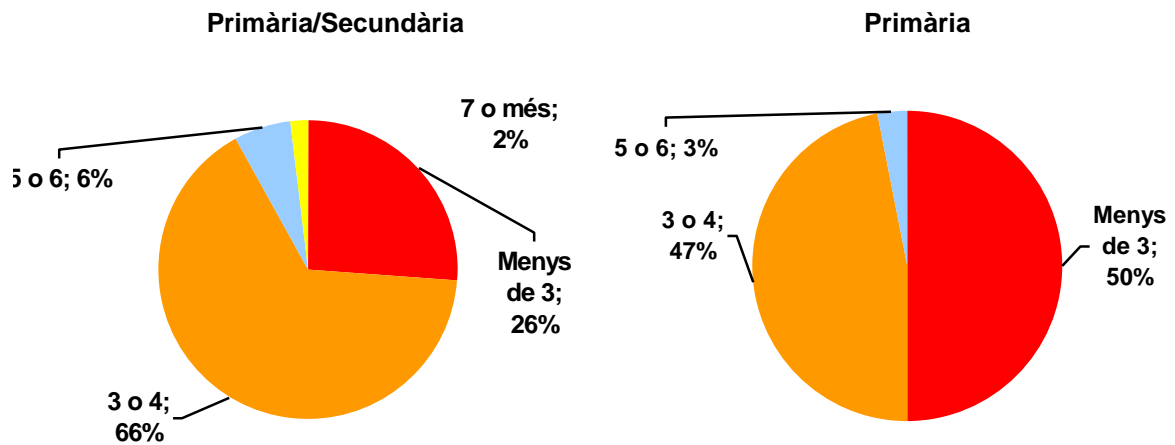
Quadre 3. Freqüència de les sessions dels consells escolars dels centres privats concertats per nivells educatius. Curs 2009-2010.

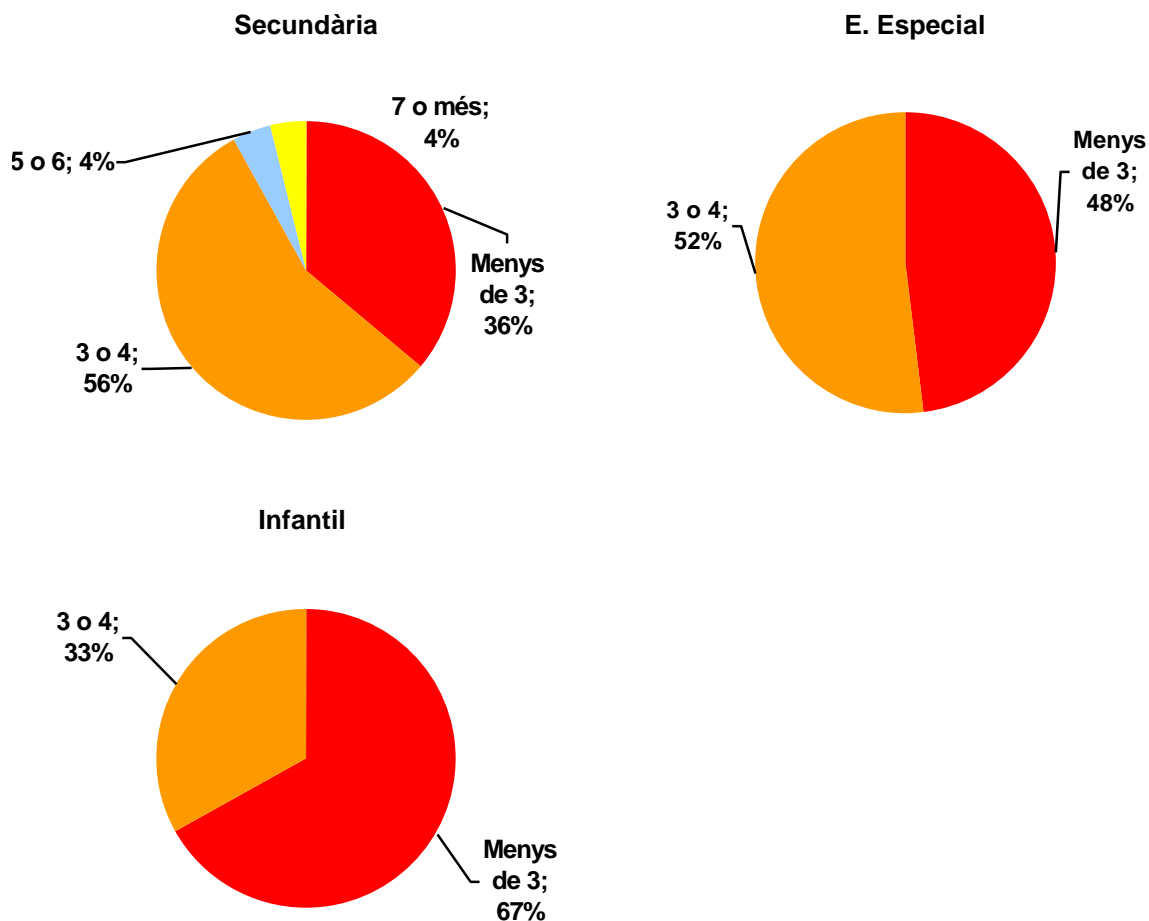
NIVELLS	CECS	REUN. N.	MITJAN A DE REUNIO NS DEL CEC	< 3		3 o 4		5 o 6		7 o més	
				N	%	N	%	N	%	N	%
Pri/sec	128	400	3	33	26%	84	66%	8	6%	3	2%
Primària	38	91	2	18	50%	17	47%	1	3%	0	0%
Secundària	27	72	3	9	36%	14	56%	1	4%	1	4%
E. Especial	28	71	3	13	48%	14	52%	0	0%	0	0%
TOTAL	221	634	3	73	34%	129	60%	10	5%	4	2%

Gràfic 2. Freqüència de les sessions dels consells escolars dels centres privats concertats. Curs 2009-2010.

Gràfic 3. Freqüència de les sessions dels CC per nivells educatius.

El quadre 4 mostra l'assistència dels diferents sectors a les reunions del Consell Escolar, tot valorant-la segons es consideri assistència alta (més del 70%), freqüent (entre el 40 i el 70%) i inferior (menys del 40%).

Així, al total de Barcelona, els nivells d'assistència més alts es donen entre els/les directors/es dels centres (en el 89% dels casos l'assistència és alta) i el professorat (l'assistència és alta en un 82% dels centres). Seguidament, es troben els representants municipals (RRMM) (72%), el sector de mares i pares (67%), l'AMPA i la titularitat (66%), el PAS (63%) i l'Alumnat (24%).

Analitzant l'assistència per nivells educatius segons l'indicador d'assistència alta, a **Primària/Secundària** el 88% dels consells l'assistència del/la director/a és alt, seguit

pel professorat (84%), els RRMM (73%), els representants de la titularitat del centre (72%), els representants de l'AMPA (71%), el PAS (70%), el sector de mares i pares (69%) i, finalment, l'alumnat (33%).

Als centres de **Primària**, l'ordre segons el percentatge d'assistència alta es manté força similar: director/a (87%), professorat (82%), mares i pares, representants de l'AMPA i RRMM (68%), representants de la titularitat (63%) i el sector amb un valor d'assistència alta més reduït és el PAS (50%).

A **Secundària** el percentatge d'assistència alta del/la director/a és el més elevat (96%), en segon lloc, es troba novament el sector del professorat (85%), seguit dels RRMM (74%), el sector de mares i pares (63%), el PAS i els representants de titularitat dels centres (59% cadascun), representants de l'AMPA (52%) i, en darrer lloc, alumnat (41%).

Finalment, als centres **d'Educació Especial** l'ordre segons l'indicador d'assistència alta és la següent: director/a (86%), professorat (71%), RRMM (68%), mares i pares (64%), PAS (57%), AMPA (54%) i representants de la titularitat (50%).

Quadre 4. Assistència a les reunions de Consell Escolar per nivells educatius.

	Director/a				Professorat				Mares i pares				Ampa			
	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
Pri/Sec	88%	10%	1%	1%	84%	16%	-	1%	69%	30%	-	1%	71%	20%	2%	7%
Primària	87%	5%	3%	5%	82%	11%	3%	5%	68%	18%	5%	8%	68%	8%	8%	16%
Secundària	96%	-	-	4%	85%	7%	-	7%	63%	15%	7%	15%	52%	15%	4%	30%
E. Especial	86%	7%	4%	4%	71%	21%	4%	4%	64%	32%	-	4%	54%	21%	4%	21%
TOTAL	89%	8%	1%	2%	82%	14%	1%	3%	67%	27%	2%	4%	66%	17%	4%	13%

	PAS				Alumnat				Titularitat				RRMM			
	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
Pri/Sec	70%	19%	5%	7%	33%	48%	13%	6%	72%	20%	3%	5%	73%	20%	4%	2%
Primària	50%	13%	5%	32%	-	-	-	-	63%	13%	5%	18%	68%	24%	-	8%
Secundària	59%	19%	4%	19%	41%	37%	7%	15%	59%	19%	11%	11%	74%	11%	11%	4%
E. Especial	57%	21%	11%	11%	-	-	-	-	50%	29%	14%	7%	68%	18%	7%	7%
TOTAL	63%	18%	5%	13%	24%	32%	9%	5%	66%	20%	6%	8%	72%	19%	5%	4%

La concreció d'un horari per a les sessions dels consells escolars és important per tal d'afavorir l'assistència dels diferents sectors que els conformen, en especial pel que fa al de mares i pares.

A nivell global, l'horari més habitual per a la celebració de les reunions dels consells escolars de centre és entre les 17 i les 18:30 (53%) i a partir de les 18:30h (26%). Per altra banda, el percentatge de centres que realitzen les reunions abans de les 15 hores és d'un 12% i, per últim, el 8% restant té com a horari habitual entre les 15 i les 17 hores.

A totes les tipologies de centres l'horari més habitual per fer les reunions dels consells escolars es manté entre les 17:00 i les 18:30.

Quadre 5. Horari de les reunions dels consells escolars, per nivells educatius.

	Fins a les 15 hores	De 15 a 17 hores	De 17 a 18:30 hores	De 18:30 hores en endavant
NIVELLS	PERCENTATGES			
Pri/sec	8%	5%	57%	30%
Primària	16%	11%	55%	18%
Secundària	23%	-	46%	31%
E. Especial	15%	30%	41%	15%
TOTAL	12%	8%	53%	26%

Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres docents privats concertats

Els organismes col·legiats requereixen uns mecanismes estables de funcionament i el resultat de les seves actuacions dependrà, en gran mesura, de la capacitat que tinguin de prendre decisions, de portar-les a la pràctica i del clima que es generi en el treball col·lectiu.

Per tant, és important que els organismes de participació aconseguixin implicar els diferents sectors que hi participen.

1. La dinàmica de funcionament dels consells escolars

Cal programar les sessions de tal manera que faciliti la presència i la participació dels membres que componen el Consell. En aquest sentit és important enviar anticipadament la informació i documentació corresponent als temes a tractar per tal de facilitar la preparació i el treball a les sessions.

El quadre 6 mostra els aspectes rellevants del funcionament dels consells escolars dels centres docents privats concertats que s'analitzaran en els següents apartats.

Quadre 6. Aspectes rellevants del funcionament dels consells escolars de centre per nivells educatius

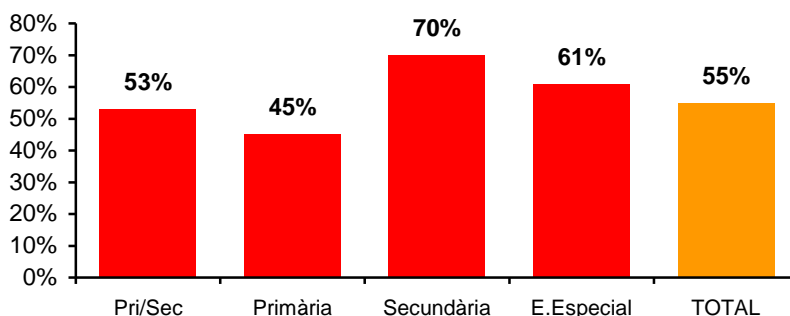
	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (full informatiu)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (certificat d'actes)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (butlletins)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (actes públiques)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (taulell d'anuncis)	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	L'alumnat presenta iniciatives amb regularitat	Els pares i mares presenten propostes de millora
Pri/sec	53%	66%	17%	20%	8%	13%	27%	91%	9%	28%	53%
Primària	45%	58%	13%	21%	8%	8%	18%	92%	18%	0%	32%
Secundària	70%	59%	19%	30%	4%	7%	22%	81%	7%	26%	15%
E. Especial	61%	64%	21%	21%	11%	11%	36%	93%	11%	0%	50%
TOTAL	55%	63%	17%	22%	8%	11%	26%	90%	11%	19%	44%

1.1. Definició d'un Pla de treball concret (calendari, programació de tasques, etc.)

Més de la meitat dels consells escolars (55%) dels centres privats concertats de Barcelona tenen definit un Pla de treball concret on s'especifica el calendari, la programació de tasques o altres qüestions de caràcter organitzatiu del consell. Tanmateix, segons el nivell educatiu, els percentatges varien. Els centres de **Secundària** són els que presenten un percentatge més elevat de consells amb el Pla de treball realitzat (70%), seguits dels d'**Educació Especial** (61%), **Primària/Secundària** (53%) i, finalment, **Primària** (45%).

Gràfic 4. Consells escolars amb Pla de treball per nivells educatius.

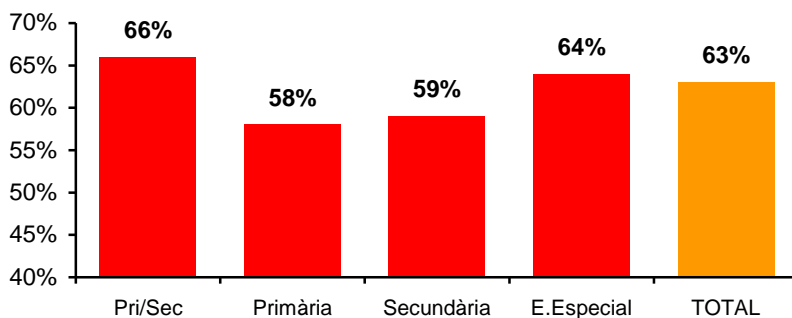

1.2. Presa de decisions, seguiment i valoració de resultats

A nivell global de Barcelona, el 63% dels consells escolars acostumen a prendre decisions sobre temes tractats durant les sessions, fent-ne seguiment i valorant els resultats en reunions posteriors. Els percentatges a les diferents tipologies de centres no varien de forma destacada: **Primària/Secundària** i **Educació Especial** estan lleugerament per sobre de la mitjana de ciutat (66% i 64%, respectivament), en tercer lloc es troben els centres de **Secundària** (59%) seguits dels de **Primària** (58%).

Gràfic 5. Consells escolars amb capacitat decisòria per nivells educatius.

1.3. Publicitat dels acords presos

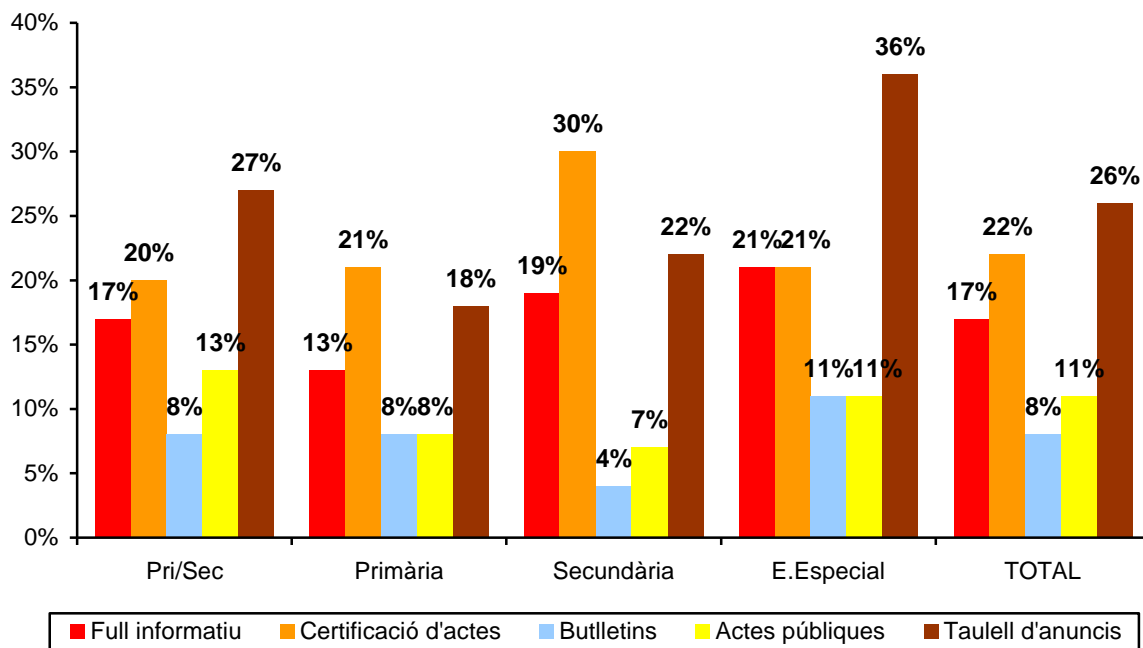
Hi ha diferents vies per les quals els consells escolars dels centres poden informar i publicitar les decisions que s'han pres al conjunt de la comunitat educativa. Així, el taulell d'anuncis és l'instrument més utilitzat pels consells escolars dels centres privats concertats de Barcelona a l'hora d'informar de les decisions preses (26%), seguit de la certificació d'actes (22%), el full informatiu (17%), les actes públiques (11%) i els butlletins que són els menys utilitzats amb un 8%.

Segons la tipologia de centres, els d'**Educació Especial** són els que presenten uns percentatges més alts a l'hora d'informar sobre les decisions: un 36% ho fa mitjançant el taulell d'anuncis, un 21% per full informatiu i certificació d'actes i un 11% per butlletins i per actes públiques.

A **Primària/Secundària** i a Primària els percentatges són molt semblants al global de la ciutat. En el primer cas, la via més utilitzada també és el taulell d'anuncis (27%), seguit de la certificació d'actes (20%), el full informatiu (17%), les actes públiques (13%) i els butlletins (8%). A **Primària** els percentatges són: certificació d'actes (21%), taulell d'anuncis (18%), full informatiu (13%) i actes públiques i butlletins (8%).

Finalment, als centres de **Secundària** l'instrument d'informació més utilitzat és, a diferència dels casos anteriors, la certificació d'actes (30%), seguit del taulell d'anuncis (22%), el full informatiu (19%), les actes públiques (7%) i els butlletins (4%).

Gràfic 6. Publicitat dels acords presos per nivells educatius.

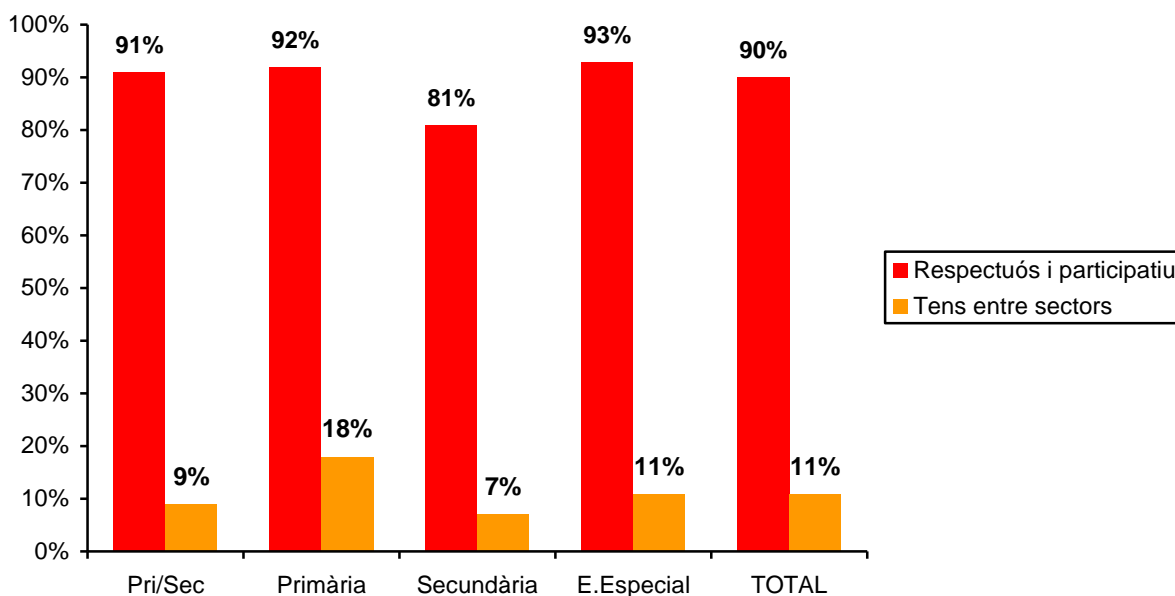

1.4. El clima de treball als consells escolars

El clima de treball que majoritàriament es dona als consells escolars dels centres privats concertats es caracteritza pel respecte, la participació i la tolerància amb les diverses opinions (90%) i només un 11% dels consells valoren que hi ha un clima tens entre alguns sectors, especialment entre el sector docent i el de mares i pares. Cal dir, però, que l'afirmació de l'existència d'un clima de treball respectuós i participatiu no és incompatible amb la detecció de tensió entre alguns sectors del consell.

La valoració del bon clima de treball és present a tots els nivells educatius en més d'un 90% a excepció del cas de **Secundària** on el percentatge baixa lleugerament (81%).

Gràfic 7. Clima de treball per nivells educatius.

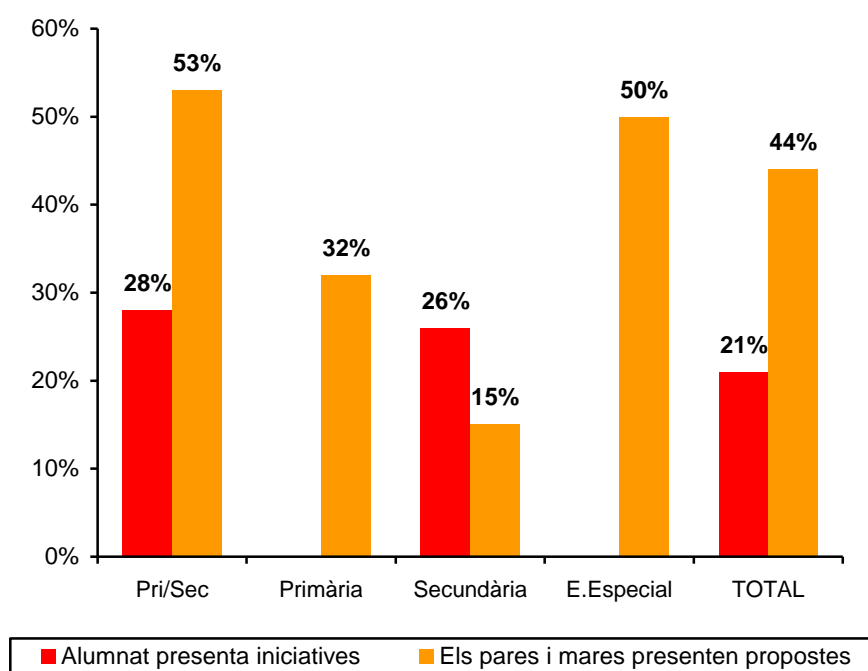
1.5. Participació de l'alumnat i el sector de mares i pares

En quant a la participació global aportant iniciatives i propostes de millora, el gràfic 8 mostra que el 44% dels sectors de pares i mares del conjunt de consells escolars de Barcelona presenten habitualment propostes concretes de treball per millorar el funcionament del centre o del propi consell, mentre que el percentatge d'alumnat que presenta o aporta iniciatives a les reunions amb regularitat és del 21%.

El sector de mares i pares presenta percentatges de participació a les reunions més alts als centres de **Primària/Secundària** (53%), seguits dels d'**Educació Especial** (50%) i, finalment, **Primària** (32%).

Per altra banda, el nivell d'aportacions del sector alumnat és del 28% a **Primària/Secundària** i del 26% a **Secundària**.

Gràfic 8. Participació de l'alumnat i del sector de mares i pares per nivells educatius.

Els principals temes i àmbits on el sector de mares i pares i l'alumnat han fet suggeriments són en relació a les activitats extraescolars, el calendari escolar,

qüestions organitzatives i conflictes existents als centres relacionats amb la convivència, la seguretat, l'accessibilitat, etc.

Capítol III. Temes tractats pel Consell Escolar dels centres

Tot i que els consells escolars tenen unes funcions i unes tasques establertes per normativa amb caràcter general, cada Consell té la pròpia dinàmica i estableix les prioritats sobre els temes en què cal incidir o decidir.

Així, en aquest capítol s'analitzen els temes que han estat més tractats pels consells escolars durant el curs 2009-2010, ja sigui pel temps de dedicació o per la intensitat i implicació que hi ha realitzat el consell.

Es mostren agrupats i ordenats en els següents blocs:

- Programa d'activitats: colònies i convivències, sortides escolars, festes anuals, activitats culturals, etc.
- Serveis escolars: menjadors, activitats extraescolars, esports, etc.
- Convivència i disciplina.
- Beques i ajuts.
- Actuacions pedagògiques educatives: tutories, avaluació. .
- Preinscripció.
- Pressupost.
- Quotes d'activitat extraescolars i activitats complementàries.
- Dies de lliure disposició.
- Altres.

El quadre 7 mostra la presència que aquests temes tenen en el funcionament dels consells escolars.

Així, a nivell global de ciutat, el programa d'activitats (96%), el pressupost (95%) i les actuacions pedagògiques educatives (94%) són el temes més tractats a les sessions dels consells escolars dels centres privats concertats.

A **Primària/Secundària** les principals temàtiques tractades són: el programa d'activitats (94%), les actuacions pedagògiques educatives (92%), el pressupost (91%), els serveis escolars i les quotes d'activitat extraescolar i complementària (90%). A més, també s'han tractat, tot i que en menor mesura, la preinscripció (79%), la

convivència i la disciplina (77%), els dies de lliure disposició (73%) i les beques i ajuts (64%).

Als centres de **Primària**, com a tema prioritari també es troba el programa d'activitats (92%), seguit dels serveis escolars (89%), les actuacions pedagògiques educatives i el pressupost (84%), la preinscripció (79%), les quotes d'activitat extraescolar i complementària (76%), els dies de lliure disposició (68%) i, per últim, temes relacionats amb la convivència i la disciplina (58%).

En el cas de **Secundària** els temes més tractats són la preinscripció i les actuacions pedagògiques educatives (93%), seguides del pressupost (89%), el programa d'activitats (85%), les quotes d'activitat extraescolar i complementària (78%), els serveis escolars i la convivència i la disciplina (63%) i, per últim, les beques i ajuts i els dies de lliure disposició (59%).

Finalment, als centres d'**Educació Especial** el programa d'activitats torna a ser el tema més tractat, juntament amb el pressupost, amb un 93%. En segon lloc es troba la preinscripció (82%), les quotes d'activitat extraescolar i complementària i els serveis escolars (79%), les actuacions pedagògiques educatives (75%), els dies de lliure disposició (71%), les beques i els ajuts (64%) i la convivència i la disciplina (50%).

Quadre 7. Temes prioritaris tractats als consells escolars, per nivells educatius.

	Programa d'activitats	Serveis escolars	Convivència i disciplina	Beques i ajuts	Actuacions pedag. educatives	Pre-inscripció	Pressupost	Quotes d'activitat extra-escolars i activitats compl.	Dies de lliure disposició	Altres
Pri/Sec	94%	90%	77%	64%	92%	79%	91%	90%	73%	16%
Primària	92%	89%	58%	66%	84%	79%	84%	76%	68%	13%
Secundària	85%	63%	63%	59%	93%	93%	89%	78%	59%	15%
E. Especial	93%	79%	50%	64%	75%	82%	93%	79%	71%	43%
TOTAL	96%	90%	78%	74%	94%	87%	95%	89%	78%	39%

Capítol IV. Les característiques dels consells escolars

Els consells escolars presenten uns trets o característiques específiques en funció de la dinàmica i dels mecanismes o instruments que s'estableixen per al seu funcionament, de la forma de tractar els temes, del nivell d'implicació i compromís dels seus membres, de la interrelació dels diversos sectors, etc.

Al quadre 8 es presenten els trets més significatius que caracteritzen els consells escolars dels centres privats concertats de Barcelona. Així, a nivell de ciutat, el principal tret dels consells escolars és el seu caràcter de gestió (52%) en tant que es plantegen, generalment, temes de caràcter operatiu. En segon lloc, es defineixen els consells escolars com a òrgans "de tràmit" (43%), informatius (41%), òrgans de comunicació entre sectors (38%) i de participació (33%).

Als centres de **Primària/Secundària** el tret que més s'associa als consells escolars és també la gestió (51%) seguida pel caràcter de tràmit (47%), el valor informatiu (43%), d'òrgan de comunicació entre sectors (37%) i de participació (32%).

A **Primària**: gestió (50%), de tràmit i comunicació entre sectors (39%), participació (37%) i informatiu (32%).

Als centres de **Secundària**, es manté un ordre molt semblant a la resta: gestió (59%), informatius (44%), de tràmit i comunicació entre sectors (41%) i de participació (26%).

Per últim, a **Educació Especial**: gestió (57%), informatiu (43%), comunicació entre sectors i participació (39%), de tràmit (36%) i com a element a destacar, els trets dels consells com a elements de col·laboració territorial amb altres centres o entitats apareixen en aquest nivell educatiu amb un 25%, mentre que a la resta de nivells estan entre el 5 i el 13%.

Quadre 8. Definició dels consells escolars a partir dels trets més significatius.

	Prim/Sec	Primària	Secundària	E. Especial	TOTAL
Informatius	43%	32%	44%	43%	41%
De tràmit	47%	39%	41%	36%	43%
Resolució de conflictes	5%	5%	11%	7%	7%
Gestió	51%	50%	59%	57%	52%
Comunicació entre sectors	37%	39%	41%	39%	38%
Col·laboració territorial amb altres centres escolars	9%	13%	7%	25%	11%
Col·laboració territorial amb entitats del barri	10%	5%	11%	25%	11%
Col·laboració territorial amb el CEM de districte	9%	5%	7%	11%	9%
Participació	32%	37%	26%	39%	33%

Resum de les dades

A continuació es presenten les dades més significatives que figuren en aquest informe:

1. Nombre total de fitxes respostes: **221**
2. Nombre de persones que participen als 221 consells: **3.478** (aproximadament)¹⁶.
3. Nombre total de reunions: **634**
4. Aprovació de documents bàsics:

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost
Pri/sec	89%	84%	90%	93%
Primària	89%	76%	87%	82%
Secundària	89%	85%	81%	89%
E. Especial	79%	68%	89%	86%
TOTAL	88%	81%	88%	90%

¹⁶ Aquesta xifra s'ha calculat amb una mitjana de 12 membres als CEC de Primària i Educació Especial i de 14 membres als CEC de Primària/Secundària i Secundària.

5. Dinàmica del funcionament dels consells escolars:

	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	L'alumnat presenta iniciatives amb regularitat	Els pares i mares presenten propostes de millora
Pri/sec	53%	66%	91%	9%	28%	53%
Primària	45%	58%	92%	18%	0%	32%
Secundària	70%	59%	81%	7%	26%	15%
E. Especial	61%	64%	93%	11%	0%	50%
TOTAL	55%	63%	90%	11%	19%	44%

Els consells escolars dels centres privats concertats que han respost el qüestionari han realitzat en el conjunt de la ciutat 634 reunions.

La majoria dels centres han fet una mitjana de 3 o 4 sessions durant el curs escolar i s'han implicat, aproximadament, un total de 3.478 persones membres dels consells.

Els consells escolars dels centres privats concertats han tingut, majoritàriament, un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant (90%), han pres decisions i han fet seguiment i valoració dels resultats (63%) i han definit un pla de treball concret (55%).

Tanmateix, a més de ser uns espais per a tractar qüestions preceptives, els consells escolars també són espais d'intercanvi i de seguiment de les diferents temàtiques que afecten al centre i l'alumnat. Així, els temes més tractats durant les sessions dels consells escolars han estat, a nivell global de ciutat, el programa d'activitats (96%), el pressupost (95%), les actuacions pedagògiques educatives (94%) i els serveis escolars (90%).

Pel que fa a les característiques dels consells escolars dels centres privats concertats, es valoren, principalment, com a òrgans de gestió (52%), de tràmit (43%), de caràcter informatiu (41%), de comunicació entre sectors (38%) i de participació (33%).

FUNCIONAMENT DELS CONSELLS DE PARTICIPACIÓ
DE LES **ESCOLES BRESSOL MUNICIPALS I**
LLARS D'INFANTS PÚBLIQUES

Presentació

Es presenta el primer informe sobre el funcionament dels consells escolars de les escoles bressol municipal i les llars d'infants públiques de la ciutat de Barcelona que ha elaborat la secretaria del Consell Escolar Municipal.

És un informe que fa referència al curs 2009-2010. La informació ha estat recollida a través d'una fitxa resum elaborada per la Comissió de Participació del Consell Escolar Municipal de Barcelona i complimentada pels representants municipals.

S'han enviat 68 qüestionaris, dels quals, se n'han retornat 64, el que significa un percentatge del 94% de respostes.

Fitxa Tècnica

Nombre d'escoles bressol i llars d'infants amb representant municipal al Consell de Participació: 68
Nombre de persones susceptibles de participar als 68 consells de participació: 408 (aprox.)
Nombre de qüestionaris retornats: 64
Percentatge sobre el total: 94%

Les dades que es presenten han estat treballades de forma global a nivell de ciutat.

Capítol I. Els consells escolars en la seva funció reguladora del marc educatiu de les escoles bressol i les llars d'infants

1. Els documents reguladors dels centres docents: El Projecte educatiu, el Reglament de règim intern, el Pla anual, el Pressupost i la Memòria anual

El Pla anual és el document amb un nivell més alt d'aprovació entre les escoles bressol i les llars d'infants que han contestat el qüestionari, un 97%. En segon lloc es troba el Projecte educatiu, que ha estat aprovat pel 92% dels centres. Així mateix, el 70% ha aprovat el Reglament de règim intern i el 63% la Memòria anual.

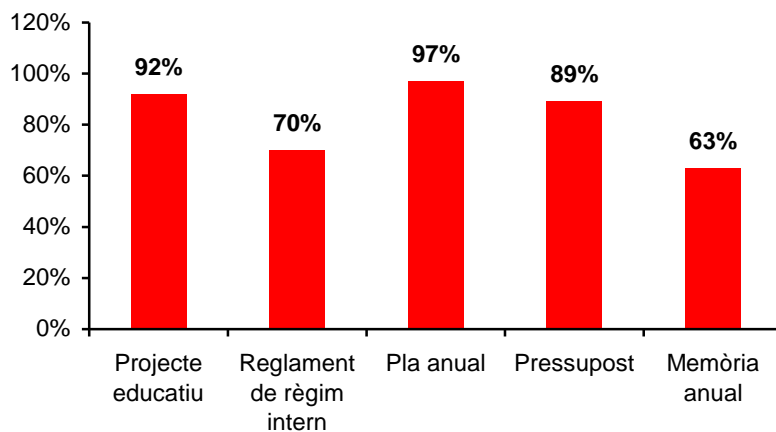
Entre els altres documents que han estat aprovats pels consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques es troben el calendari escolar, el pla d'emergència o el pla de comunicació amb les famílies.

Quadre 1. Aprovació de documents del centre.

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost	Memòria anual
TOTAL	92%	70%	97%	89%	63%

Gràfic 1. Aprovació de documents del centre.

Davant la pregunta sobre si l'equip directiu del centre facilita la informació bàsica en relació a la documentació esmentada (Projecte educatiu, Reglament de règim intern, Pla anual, Pressupost i Memòria anual), justifica les propostes i incorpora suggeriments del consell, el 94% dels centres han respost afirmativament.

2. Els consells de participació: Un espai d'intercanvi institucional de la comunitat educativa

Els consells de participació dels centres són espais d'intercanvi, comunicació i debat on els representants dels diferents sectors es troben per posar en comú problemàtiques i reptes i per prendre decisions sobre temes educatius o d'organització del centre.

Aquesta posada en comú es realitza a partir de la celebració de reunions o sessions el nombre de les quals pot variar depenent del propi funcionament del centre i de les temàtiques que vagin sorgint al llarg del curs. Segons el reglament dels consells de participació, es preveu la realització d'una reunió per trimestres, el que suposa un mínim de tres reunions l'any.

Així, durant el curs 2009-2010 els 64 consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques que han respost el qüestionari han realitzat un total de 197 reunions, el que suposa una mitjana de 3 reunions per consell.

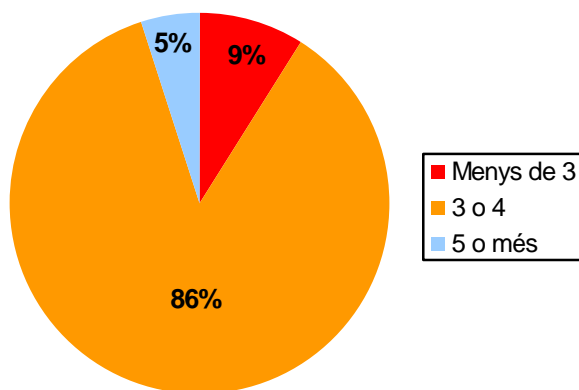
En quant a la freqüència d'aquestes reunions, el 9% dels consells han realitzat menys de 3 sessions durant el curs 2009-2010, el 86% han fet entre 3 i 4 i el 5% restant n'ha fet més de 5.

Quadre 3. Freqüència de les sessions dels consells de participació. Curs 2009-2010.

	CONSELS DE PARTICIPACIÓ	REUNIONS	MITJANA DE REUNIONS DEL CEC	< 3		3 o 4		5 o més	
TOTAL	64	197	3	6	9%	55	86%	3	5%

Gràfic 2. Freqüència de les sessions dels consells de participació de les escoles bressol i llars d'infants públiques. Curs 2009-2010.

El quadre 4 mostra l'assistència dels diferents sectors a les reunions del Consell de Participació, tot valorant-la segons es consideri assistència alta (més del 70%), freqüent (entre el 40 i el 70%) i inferior (menys del 40%).

Així, al total de Barcelona, els nivells d'assistència més alts es donen entre els/les directors/es dels centres (en el 94% dels casos l'assistència és alta) i els representants municipals (RRMM), entre els quals l'assistència és alta en un 86% dels centres. Seguidament, es troba el professorat i el sector de mares i pares (78%) i l'AMPA (77%).

Quadre 4. Assistència a les reunions del Consell de Participació.

Director/a				Professorat				Mares i pares			
Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
94%	5%	-	2%	78%	17%	-	5%	78%	16%	2%	5%

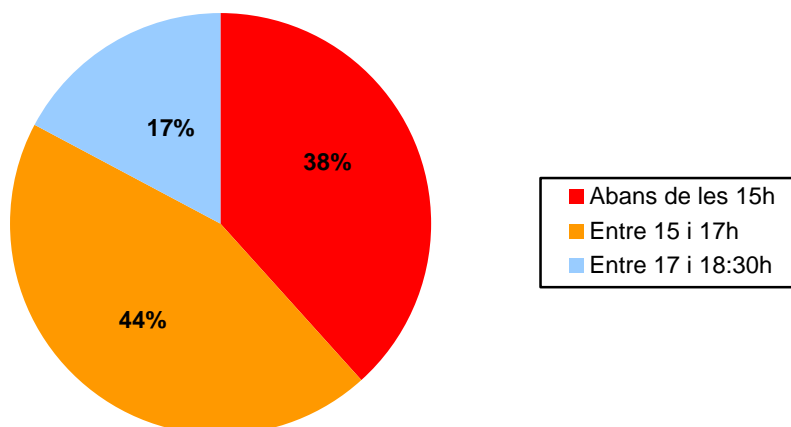
AMPA				RRMM			
Alta	Freqüent	Inf	No resp	Alta	Freqüent	Inf	No resp
77%	14%	2%	8%	86%	9%	2%	3%

La concreció d'un horari per a les sessions dels consells de participació és important per tal d'afavorir l'assistència dels diferents sectors que els conformen, en especial pel que fa al de mares i pares.

A nivell global, l'horari més habitual per a la celebració de les reunions dels consells de participació de centre és entre les 17 i les 18:30 (44%), seguit de l'horari de matí, abans de les 15h (38%). Per últim, l'horari menys habitual és el comprès entre les 17 i les 18:30h (17%) i cal dir, que a diferència del que ocorre als centres docents de primària i secundària, no hi ha cap escola bressol o llar d'infants que hagi realitzat cap sessió més tard de les 18:30h.

Gràfic 3. Horari de les reunions dels consells de participació.

Capítol II. Els aspectes més rellevants del funcionament dels consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques

Els organismes col·legiats requereixen uns mecanismes estables de funcionament i el resultat de les seves actuacions dependrà, en gran mesura, de la capacitat que tinguin de prendre decisions, de portar-les a la pràctica i del clima que es generi en el treball col·lectiu.

Per tant, és important que els organismes de participació aconseguixin implicar els diferents sectors que hi participen.

1. La dinàmica de funcionament dels consells de participació

Cal programar les sessions de tal manera que faciliti la presència i la participació dels membres que componen el Consell. En aquest sentit és important enviar anticipadament la informació i documentació corresponent als temes a tractar per tal de facilitar la preparació i el treball a les sessions.

El quadre 7 mostra els aspectes rellevants del funcionament dels consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques.

Així, el 83% dels centres consideren que als respectius consells de participació es prenen decisions sobre temes tractats a les sessions fent-ne seguiment i valoració de resultat posteriorment. A més, dels 64 consells que han contestat la fitxa, el 69% tenen un pla de treball definit.

En quant a la comunicació i publicitat de les decisions i els temes tractats, hi ha diferents vies per les quals els consells de participació dels centres poden informar i publicitar al conjunt de la comunitat educativa. En aquest sentit, les escoles bressol i les llars d'infants públiques de la ciutat utilitzen el taulell d'anuncis com a principal instrument (41%), seguit del full informatiu (25%), el certificat d'actes (22%) i les actes públiques (9%). Cap dels consells utilitza butlletins com a mecanisme de publicitat.

Finalment, pel que fa a la valoració que els consells fan de l'ambient de treball a les sessions, el 95% de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques afirma que existeix un clima respectuós, participatiu i tolerant i només un 16% creu que hi ha

un clima tens entre alguns sectors, especialment entre el sector docent i el de mares i pares.

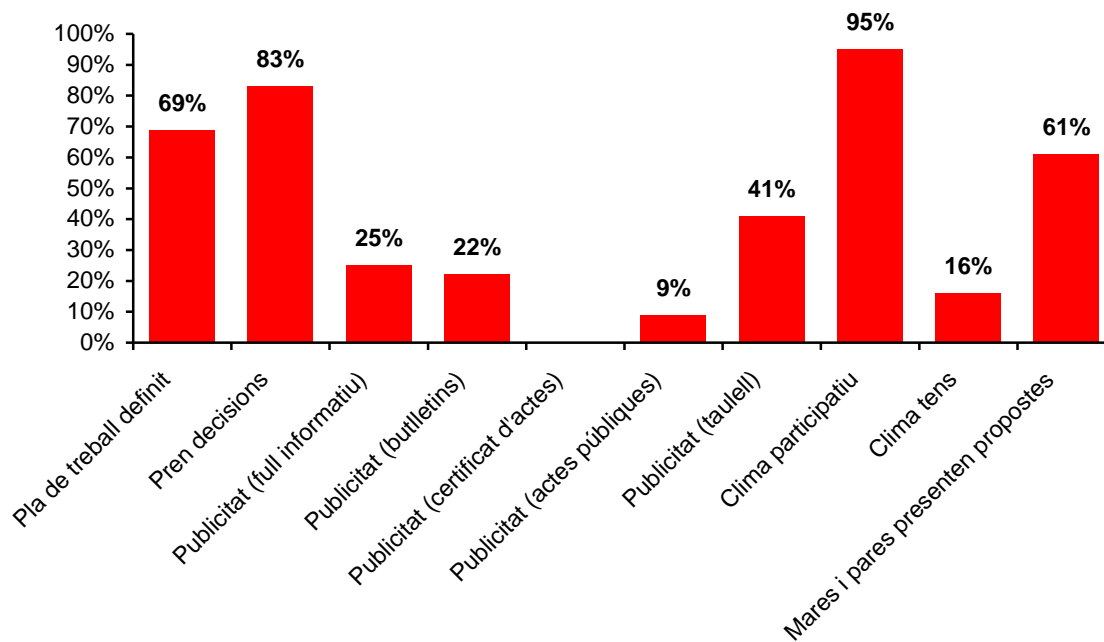
Per altra banda, la valoració sobre si les mares i pares membres del consells presenten propostes de millora, un 61% dels centres han respost afirmativament. Entre els temes proposats per les mares i els pares del consell es troben els relacionats amb el calendari, les activitats, les sortides, els horaris, els casals d'estiu, etc.

Quadre 7. Aspectes rellevants del funcionament dels consells de participació.

	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (full informatiu)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (certificat d'actes)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (actes públiques)	Dóna publicitat dels acords de la comunitat educativa (taulell d'anuncis)	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	Els pares i mares presenten propostes de millora
TOTAL	69%	83%	25%	22%	9%	41%	95%	16%	61%

Gràfic 4. Aspectes rellevants del funcionament dels consells de participació.

Capítol III. Temes tractats pels consells de participació dels centres

Tot i que els consells de participació tenen unes funcions i unes tasques establertes per normativa amb caràcter general, cada Consell té la pròpia dinàmica i estableix les prioritats sobre els temes en què cal incidir o decidir.

Així, en aquest capítol s'analitzen els temes que han estat més tractats pels consells de participació durant el curs 2009-2010, ja sigui pel temps de dedicació o per la intensitat i implicació que hi ha realitzat el consell.

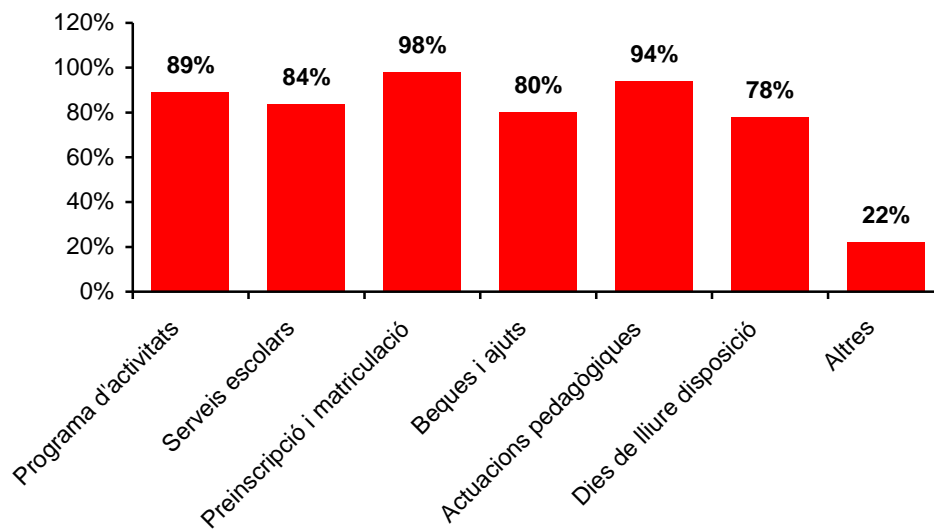
Es mostren agrupats i ordenats en els següents blocs:

- Programa d'activitats: colònies i convivències, sortides escolars, festes anuals, activitats culturals, etc.
- Serveis escolars: menjadors, activitats extraescolars, etc.
- Preinscripció i matriculació.
- Beques i ajuts.
- Actuacions pedagògiques educatives: tutories, avaluació.
- Dies de lliure disposició.
- Altres.

El gràfic 5 mostra la presència que aquests temes tenen en el funcionament dels consells de participació.

Així, a nivell global de ciutat, els temes relacionats amb la preinscripció i la matriculació són els més prioritaris entre les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques (98%). En segon lloc es troben les actuacions pedagògiques educatives (94%), el programa d'activitats (89%), els serveis escolars (84%), les beques i ajuts (80%) i els dies de lliure disposició (78%).

Gràfic 5. Temes prioritaris tractats als consells de participació.

Capítol IV. Les característiques dels consells de participació

Els consells de participació presenten uns trets o característiques específiques en funció de la dinàmica i dels mecanismes o instruments que s'estableixen per al seu funcionament, de la forma de tractar els temes, del nivell d'implicació i compromís dels seus membres, de la interrelació dels diversos sectors, etc.

Al quadre 8 es presenten els trets més significatius que caracteritzen els consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques de Barcelona.

El principal tret dels consells de participació és el seu caràcter participatiu (64%), seguit de la seva funció com a òrgan de comunicació entre sectors i de gestió (56%). La col·laboració territorial amb altres centres escolars és el següent tret més significatiu dels consells de participació (28%), seguit del seu caràcter de tràmit (23%), d'òrgan informatiu (22%), de col·laboració amb entitats del barri (19%) i, per últim, de col·laboració territorial amb el Consell Escolar Municipal del districte.

Quadre 8. Definició dels consells de participació a partir dels trets més significatius.

	TOTAL
Informatius	22%
De tràmit	23%
Gestió	56%
Comunicació entre sectors	56%
Col·laboració territorial amb altres centres escolars	28%
Col·laboració territorial amb entitats del barri	19%
Col·laboració territorial amb el CEM de districte	11%
Participació	64%

Resum de les dades

A continuació es presenten les dades més significatives que figuren en aquest informe:

1. Nombre total de fitxes respostes: **64**

2. Nombre de persones que participen als 64 consells: **384** (aproximadament)¹⁷.

3. Nombre total de reunions: **197**

4. Aprovació de documents bàsics:

	Projecte educatiu	Reglament de règim intern	Pla anual	Pressupost	Memòria anual
TOTAL	92%	70%	97%	89%	63%

5. Dinàmica del funcionament dels consells de participació:

	Té definit un pla de treball concret	Pren decisions, fa seguiment i valora resultats	Té un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant	Té un clima de treball tens entre sectors	Els pares i mares presenten propostes de millora
TOTAL	69%	83%	95%	16%	61%

Els consells de participació de les escoles bressol municipals i les llars d'infants públiques que han respost el qüestionari han realitzat en el conjunt de la ciutat 197 reunions.

Han fet una mitjana de 3 sessions durant el curs escolar i s'han implicat, aproximadament, un total de 384 persones membres dels consells.

Els consells de participació de les escoles bressol i llars d'infants públiques han tingut, majoritàriament, un clima de treball respectuós, participatiu i tolerant (95%), han pres

¹⁷ Aquesta xifra s'ha calculat amb una mitjana de 6 membres als CEC.

decisiones i han fet seguiment i valoració dels resultats (83%) i han definit un pla de treball concret (69%).

Tanmateix, a més de ser uns espais per a tractar qüestions preceptives, els consells de participació també són espais d'intercanvi i de seguiment de les diferents temàtiques que afecten al centre i l'alumnat. Així, els temes més tractats durant les sessions dels consells de participació han estat, a nivell global de ciutat, la preinscripció i la matrícula (98%), el pressupost (95%), les actuacions pedagògiques educatives (94%), el programa d'activitats (89%) i els serveis escolars (84%).

Pel que fa a les característiques dels consells de participació dels centres, es valoren, principalment, com a òrgans de participació (64%) i de gestió i comunicació entre sectors (56%).

